

Sportsko novinarstvo i izvještavanje o Olimpijskim igrama

Čičak, Luka

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:175511>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Diplomski rad br. XX/MM/2021

**Sportsko novinarstvo i izvještavanje
o Olimpijskim igrama**

Luka Čičak, 1425/336D

Koprivnica, rujan 2021. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Novinarstvo

Diplomski rad br. XX/MM/2021

Sportsko novinarstvo i izvještavanje o Olimpijskim igrama

Student

Luka Čičak, 1425/336D

Mentor

doc. dr. sc. Krešimir Lacković

Koprivnica, rujan 2021. godine

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo		
STUDIJ	diplomski sveu ilišni studij Novinarstvo		
PRISTUPNIK	Luka Čičak	MATIČNI BROJ	1425/336D
DATUM	20.09.2021.	KOLEGIJ	Narativno novinarstvo
NASLOV RADA	Sportsko novinarstvo i izvještavanje o Olimpijskim igrama		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Sports journalism and reporting from the Olympics		

MENTOR	Krešimir Lacković	ZVANJE	doc.dr.sc.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc.dr.sc. Željko Krušelj - predsjednik		
	2. izv.prof.dr.sc. Magdalena Najbar Agičić - članica		
	3. doc.dr.sc. Krešimir Lacković - član/mentor		
	4. doc. dr. sc. Irena Radej Miličić - zamjenska članica		
	5.		

Zadatak diplomskog rada

BROJ	48_NOVD_2021
OPIS	

Pristupnik analizira i obrađuje temu Olimpijskih igara, načine izvještavanja i promjene koje su se dogodile u načinu medijskog praćenja te utjecaju pandemije na izvještavanje i praćenje toga događaja. U svom radu prikazati će povijesni pregled Olimpijskih igara od antičkog doba, preko početaka modernih Olimpijskih igara do danas, načine praćenja Olimpijskih igara, a na konkretnom hrvatskom primjeru, spomenuti će i najistaknutije sportske novinare koji su izvještavali s Olimpijskih igara. Na primjerima i analizi sadržaja medija prikazati će razne novinarske rodove i pristupe u izvještavanju u sportskom novinarstvu.

Zato je potrebno:

- prikupiti svu dostupnu literaturu i izvore u kojima se govori o sportskom novinarstvu i Olimpijskim igrama
- prikazati utjecaj pandemije na izvještavanje i praćenje Olimpijskih igara
- analizirati tekstove u različitim medijima uoči, tijekom i nakon Olimpijskih igara u Tokiju
- na temelju postavljenih hipoteza, a nakon provedenih analiza, izvesti zaključke

ZADATAK URUČEN	21.09.2021.	POTPIS MENTORA	
----------------	-------------	----------------	--

Predgovor

Olimpijske igre u Tokiju, koje su zbog nepovoljnih pandemijskih uvjeta odgođene za 2021. godinu, odvijale su se pod posebnim restrikcijama. Sva natjecanja održana su bez nazočnosti publike. Kako je pristup sportašima bio otežan bio je otežan i posao novinara na samom mjestu događanja. Broj novinara koji su bili akreditirani za Olimpijske igre u Tokiju bio je manji u odnosu na ranije Igre, a njihovo izvještavanje s lica mjesta odvijalo se u izvanrednim okolnostima.

Rad se bavi fenomenom antičkih i modernih Olimpijskih igara, dijakronijskim pregledom izvještavanja o sportskim natjecanjima s obzirom na medij i njegove specifičnosti, poviješću izvještavanja s Igara, dok je istraživački dio posvećen analizi i pitanjima usko vezanima za specifičnosti izvještavanja o Olimpijskim igrama.

Nastup na Olimpijskim igrama za mnoge je sportaše san. Prijateljstvo sa srebrnim iz Tokija, Tinom Srbićem, i saznanjima o tome što je njemu značio sami odlazak na Igre, probudilo je moju znatiželju prema Olimpijskim igrama. Moj dječaćki san bio je biti sportski novinar tako da mi je jedino logično bilo uzeti upravo Olimpijske igre kao temu diplomskog rada, koji me približava ispunjenju sna o radu u sportskom novinarstvu.

Bilo bi čak malo i nezahvalno ne spomenuti osobe koje su mi pomogli da dođem uopće do prilike pisati ovaj diplomski rad i dođem ovdje gdje sam trenutno. Uz roditelje, bez čije potpore ništa od ovoga ne bi bilo moguće, volio bih se zahvaliti svim profesorima koji su kroz mojih 17 godina školovanja bili uz mene i podupirali moju želju za pisanjem. Ne bih htio izdvajati posebno neka imena ne bi li slučajno nekoga nepravedno izostavio. Jednostavno hvala svima koji su bili i još uvijek su uz mene na bilo kakav način.

Sažetak

Diplomski rad prikazuje povijesni pregled razvoja sportskog novinarstva na globalnoj i nacionalnoj razini s naglaskom na izvještavanje s Olimpijskih igara kako u tiskanim tako i u elektroničkim i novim medijima. Istraživački dio će nastojati potvrditi hipoteze o povećanom zanimanju javnosti za sportove na Olimpijskim igrama i posljedičnom povećanom intenzitetu pisanja i medijske praćenosti aktualnosti u zemljama domaćinima te hipotezu o neizostavnom izvještavanja o aferama i skandalima vezanima uz sudionike i organizatore Olimpijskih igara. Također, prikazat ćemo rezultate analize o zastupljenosti novinara i televizijskih kuća na posljednjim Igrama u Tokiju te rezultate analize o praćenosti službenih stranica Igara na društvenim medijima. U zaključnome dijelu analizom prikupljenih podataka ćemo potvrditi ili opovrgnuti hipoteze. S obzirom na specifične pandemijske uvjete u kojima su održane Olimpijske igre u Tokiju, mogle su se očekivati i neke specifičnosti u načinima izvještavanja, a koje ćemo također prikazati u radu. Ujedno, očekivana je i veća zastupljenost izvještavanja o pandemijskim prilikama koje su utjecale na organizaciju i sama natjecanja na Olimpijskim igrama.

Ključne riječi: sportsko novinarstvo, tiskani mediji, elektronički mediji, Olimpijske igre

Abstract

This master thesis provides historical review of sport journalism development on global and national level with emphasis on reporting from Olympic games in press, electronic and new media. Aim of the research was to confirm hypothesis on increase of public interest for sports on Olympic games and increased intensity in media coverage of current events in host country. Other hypothesis concerned inevitable reporting on affairs and scandals related to participants and organisers of Olympic games. We also provided results of the analysis on presence of journalists and broadcasters on Tokyo OG and results of official social media follower numbers. In conclusion we will confirm or refute hypothesis. Regarding specific pandemic conditions of Tokyo OG, it is expected that certain particularities in reporting will be recorded. Furthermore, an important share of OG organisation and competition reports related to pandemic was also expected.

Key words: sport journalism, press, electronic media, Olympic games

Popis korištenih kratica

OI	Olimpijske igre
HOO	Hrvatski olimpijski odbor
HRT	Hrvatska radiotelevizija
HTV	Hrvatska televizija
BBC	British Broadcasting Corporation
CBS	Columbia Broadcasting System
NBC	National Broadcasting Company

Sadržaj

1. UVOD	1
2. HIPOTEZE I METODOLOGIJA	4
3. FENOMEN OLIMPIJSKIH IGARA	7
3.1. Uspjesi Hrvatske na OI.....	11
3.2. Olimpijske igre i globalno okruženje	14
4. SPORT I MEDIJI	15
4.1. Tiskani mediji.....	15
4.1.1. Sportske stranice u dnevnim novinama	16
4.1.2. Sportske novine i časopisi	16
4.1.3. Periodičke publikacije klubova i udruženja	17
4.2. Radio.....	19
4.3. Televizija.....	20
4.3.1. Televizijski prijenosi u Hrvatskoj	22
4.4. Društveni mediji	22
5. POVIJEST IZVJEŠTAVANJA S OLIMPIJSKIH IGARA.....	25
6. HRVATSKI NOVINARI I IZVJEŠTAVANJE S OLIMPIJSKIH IGARA.....	28
7. OKOLNOSTI ODRŽAVANJA IGARA U TOKIJU.....	30
8. ZASTUPLJENOST NOVINARA I TELEVIZIJSKIH KUĆA NA OI U TOKIJU.....	32
8.1. HRT-ovi novinari na OI u Tokiju	40
9. PRAĆENOST SLUŽBENIH PROFILA OI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA	41
10. ANALIZA I SINTEZA ISTRAŽIVANJA	43
10.1. Analiza praćenja sadržaja o Japanu koji nije vezan za Olimpijske igre.....	43
10.2. Analiza sadržaja tekstova o skandalima na Olimpijskim igrama	44
10.3. Analiza tekstova o privatnim životima natjecatelja	45
11. ZAKLJUČAK.....	49
12. LITERATURA.....	51
13. POPIS TABLICA.....	69

1. UVOD

Olimpijske igre su najveći sportski događaj koji okuplja milijarde gledatelja i koji uživo ili putem medija prate natjecatelje u individualnim i kolektivnim sportovima. S obzirom na zanimanje publike i sponzora te medija s njima je moguće usporediti samo još velika nogometna natjecanja, poput Svjetskog ili Europskog nogometnog prvenstva, koja su čak i gledanija od natjecanja na Olimpijskim igrama. Medijska pokrivenost događaja i način izvještavanja o gradu odnosno zemlji domaćinu imaju neosporan utjecaj na percepciju samoga naroda, kulture i Igara među gledateljima. Uoči i tijekom održavanja samih Igara u medijima se često izvještava o kulturološkim specifičnostima zemlje, o sportskoj i o navijačkoj kulturi, kao i općenito o kulturi naroda u zemlji-domaćinu Olimpijskih igara. Razmjeri Igara uistinu su ogromni, kako u pogledu broja natjecatelja, tako i s obzirom na brojnost pratećeg osoblja, od trenera i liječnika, samih organizatora, volontera pa do medijskih izvjestitelja i tehničkog osoblja. Na Olimpijskim igrama u Rio de Janeiru 2016. sudjelovalo je 11.238 sportaša iz 207 zemalja, a na zimskim Igrama u Pjongčangu 2833 sportaša iz 92 zemlje. Prema podacima na službenoj stranici, na Olimpijskim igrama u Tokiju sudjelovalo je 11.656 natjecatelja iz 206 zemalja, a posebna je olimpijska ekipa bila sačinjena od izbjeglica.¹ Broj pratitelja prema vrsti medija za Igre u Tokiju bit će prikazan u nastavku ovoga rada.

Prvi internetski prijenos Igara je bio onaj 2004. godine iz Atene², a već 2012. godine veći je broj posjetitelja Igre u Londonu pratio putem interneta i društvenih medija negoli putem do tada najpopularnijega medija, televizije³. S obzirom na njihovu karakteristiku, odnosno na mogućnost dvosmjerne komunikacije, konzumenti više nisu samo pasivni recipijenti, već su i aktivni sudionici koji doprinose kreiranju sadržaja, kako multimedijalnoga tako i svojim komentarima i statusima na raznim profilima. Tijekom održavanja Zimskih olimpijskih igara 2018. godine u Južnoj Koreji preko 1.6 milijardi video materijala je pregledano na platformama kao što su *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *SnapChat* ili *YouTube* (Geurin i Naraine 2020). Ljetne igre u Riju 2016. godine su zabilježile veću praćenost putem društvenih medija u usporedbi s prethodnim Igrama⁴, a to je razumljivo s obzirom na dinamiku života i promijenjene navike

¹ IOC Refugee Olympic Team Tokyo 2020

<https://olympics.com/ioc/refugee-olympic-team-tokyo-2020>

² Let the Web Games Begin

<https://www.wired.com/2004/08/let-the-web-games-begin/>

³ Social Media Is the Message for Olympics

<https://www.nytimes.com/2012/07/02/technology/social-media-is-the-message-for-olympics.html>

⁴ 20 Years of Olympic Media Research: Trends and Future Directions

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fspor.2020.572495/full>

konzumacije medijskih sadržaja pa tako i načina praćenja sportskih natjecanja. Bilo je za očekivati da će Igre u Tokiju, prvenstveno zbog nemogućnosti prisutnosti *gledatelja* na samim natjecanjima, putem društvenih medija pratiti daleko veći broj ljudi.

Mediji su velikim dijelom zaslužni za popularizaciju sporta na globalnoj razini. Zahvaljujući medijima sport nadilazi lokalni karakter. Praćenje nekog sportskog događaja ili utakmice nije moguće samo uživo. Upravo zahvaljujući medijima sportski događaj mogu pratiti i gledatelji izvan granica zemlje u kojoj se događaj održava. Mediji ujedno potiču procese nastavka komercijalizacije sporta, budući da su sportska natjecanja odličan trenutak za promidžbu proizvoda koji mogu, ali i ne moraju biti vezani uz sport. Rodek navodi kako se proces medijizacije sporta definira kao odnos između sporta, medija i gospodarskog sustava te se radi o „komunikacijsko-znanstvenom konceptu koji polazi od teze da su ekonomski interesi društva i sport sve više ovisni o masovnim medijima“. Razina medijizacije ovisi o razini zanimanja javnosti za pojedini sport ili sportsko događanje, dok globalno govoreći najveći interes vlada za Olimpijske igre, kao i za razna nogometna natjecanja, zatim za tenis i boks (2018: 108).

Usporedimo li sportska natjecanja s, primjerice, političkim i ekonomskim događanjima, ona izazivaju daleko veći interes publike iz razloga što su relativno jednostavna za razumijevanje (iz perspektive pravila igre), a često i zbog neposrednog iskustva gledatelja koji su se bavili ili se bave nekom od sportskih disciplina. Jednostavnost proizlazi i iz univerzalnosti pravila sportova koja nisu lokalno ovisna i nisu specifičnost samo jednog okruženja, neovisnosti o jezičnim barijerama, a interesu doprinosi i natjecateljski element, iščekivanje rezultata, emotivna involviranost kao i vremenska ograničenost trajanja. Moguće je zaključiti kako se zanimanje za određeni sport povećava unutar pojedine zemlje onda kada ona ima iznimno uspješnog predstavnika u pojedinoj disciplini. U Hrvatskoj je na primjer zanimanje za tenis porastao zahvaljujući uspjesima Gorana Ivaniševića, za skijanjem nakon uspjeha Janice i Ivice Kostelić, a primjerice za rukometom nakon odličnih rezultata naše muške rukometne reprezentacije na svjetskim i europskim prvenstvima te Olimpijskim igrama.

Globalno gledano možemo zaključiti kako su nogometna natjecanja ona za kojima vlada daleko najveće zanimanje publike. Brojne televizijske kuće natječu se za pravo emitiranja velikih sportskih događaja. „Otkup ekskluzivnih prava prijenosa vrhunskih nogometnih utakmica od posebne je važnosti za strateško pozicioniranje pojedinih televizijskih kuća“ (Rodek 2018: 109). U današnje su vrijeme sport i mediji međusobno ovisni. Sportu i sportašima mediji su potrebni ne samo zbog izvještavanja o događanju, već i zbog privlačenja publiciteta,

a time i sponzora, a medijima su sportska događanja širokog interesa potrebna upravo zbog podizanja konzumacije medijskoga sadržaja neovisno o tome radi li se o radiju, televiziji, tisku ili pak društvenim medijima.

U ovom radu prikazani su načini izvještavanja i praćenost Olimpijskih igara u Tokiju, koje su zbog pandemijskih prilika održane u posebnim uvjetima. Ispitane su tri postavljene hipoteze vezane uz izvještavanje s ovog sportskog događaja, odnosno nastojalo se potvrditi teze o povezanosti održavanja Olimpijskih igara i povećanog izvještavanja u medijima o gradu i zemlji domaćinu, potom teza o zanimanju javnosti za afere vezane uz održavanje i organizaciju Igara te skandale u koje su upleteni sportaši, kao i teza o zanimanju javnosti za privatni život natjecatelja i količinu takvog sadržaja u medijima. S obzirom da je u pitanju globalni sportski događaj kojeg tradicionalno putem različitih medija i uživo prate milijarde ljudi, neminovno je kako je velik dio medijskoga prostora uoči i tijekom odvijanja Igara bio posvećen navedenim temama. Specifičnost Olimpijskih igara u Tokiju je ta da po prvi puta u povijesti održavanja modernih Igara nije dozvoljena publika, što je nesporno ostavilo utjecaj na način praćenja Igara od strane zainteresirane publike, koja je u tu svrhu isključivo ovisila o medijima. Zanimljiv je stoga i uvid u odabir medija putem kojeg su gledatelji pratili događanja s obzirom na izostanak atmosfere koja je inače svojstvena sportskim borilištima. Čitav je stoga niz čimbenika koji su mogli dovesti do iznenađujućih rezultata po pitanju medijske popraćenosti u slučaju Olimpijskih igara u Tokiju.

2. HIPOTEZE I METODOLOGIJA

Kako bismo dokazali postavljene hipoteze analizirat ćemo sadržaj pojedinih medija. Istraživanje o izvještavanju s Olimpijskih igara u Tokiju 2021. provedeno je na korpusu izvještaja na HTV-u te na tekstovima objavljenima na portalima *Sportske novosti.hr* i *Indeks.hr*. u periodu tijekom održavanja Olimpijskih igara od 23. srpnja do 8. kolovoza 2021. godine, kao i par mjeseci uoči održavanja te netom po završetku.

Metodom analize sadržaja nastojalo se potvrditi sljedeće tri hipoteze:

Hipoteza 1: Održavanje OI u Tokiju (Japan) podiglo je zanimanje javnosti i posljedično povećalo izvještavanje o samom gradu i zemlji domaćinu.

Usljed većih skupova i događanja bilo koje prirode (politički skupovi, društveni događaji, prirodne katastrofe, sukobi) pa tako i kod održavanja sportskih natjecanja, povećava se zanimanje javnosti za samu lokaciju održavanja, odnosno za grad ili zemlju domaćina, za njihovu kulturu, tradiciju, način života... Razlog tome je nastojanje razumijevanja konteksta unutar kojeg se određeni događaj održava, ali i znatiželjna priroda ljudi koji žele dodatno upoznati kulturu, baštinu i naslijeđe pojedine zemlje. Podsjetimo se samo Igara u Pekingu 2008. godine kada je kineska vlada nastojala preodgojiti svoje stanovništvo te im tom prilikom uputila konkretne smjernice ponašanja i bontona kako bi brojni posjetitelji doživjeli Kinu i Peking u boljem svijetlu u odnosu na percepciju kakvu su imali uoči Igara.⁵ Stoga Olimpijske igre nisu samo sportski događaj, nego i neponovljiva prilika za turističku promociju zemlje i stvaranja njenoga pozitivnoga imidža u svijetu. U ovom kontekstu možemo spomenuti pozitivan primjer Barcelone, jedne od najpopularnijih europskih turističkih destinacija koja je znala organizaciju Olimpijskih igara 1992. godine upotrijebiti u svrhu turističke promocije.⁶ Po održavanju Igara turistički rast Barcelone nastavio se rapidno: 1992. je grad zabilježio 1,7 milijuna posjetitelja, a on se već 2011. popeo na 7,4 milijuna, odnosno na 8,3 milijuna četiri godine kasnije. Uzme li se u obzir broj stanovnika Barcelone (1,6 milijuna) radi se o iznimno visokom omjeru broja turističkih posjeta u usporedbi s brojem domicilnog stanovništva.

Očekivano je kako će analiza članaka na temu grada ili zemlje domaćina Igara pružiti rezultat o njihovom povećem broju sukladno zanimanju javnosti koja se prigodno javlja. Naime,

⁵ No Spitting on the Road to Olympic Glory, Beijing Says
<https://www.nytimes.com/2007/04/17/world/asia/17manners.html>

⁶ Economic Growth and Tourism
<https://olympics.com/ioc/legacy/barcelona-1992/economic-growth-and-tourism>

moгуće je kako je upravo nemogućnost fizičkoga praćenja rezultata i terenskoga otkrivanja kulture, običaja, znamenitosti i svakodnevice bila nadomještena većom količinom informiranja putem medija te povećanim čitanjem članaka i gledanjem priloga na ovu temu. S druge strane mogućće je kako ćemo dobiti i suprotan rezultat. Zainteresirana javnost nije bila u mogućnosti putovati u Japan, pa stoga nije imala potrebu informirati se o aktualnostima i preporukama tamošnjih turističkih i drugih atrakcija. Upravo zbog specifičnosti održavanja Igara u Tokiju usred pandemijskih prilika, mogućće je da će hipoteza biti opovrgnuta, iako se radi o zemlji i kulturi koja načelno jako intrigira ostatak svijeta, počevši od samog tradicionalnog kulturnog naslijeđa, geografskih karakteristika, kulinarstva, radne etike, pa sve do popularne kulture koja je iznimno privlačna mladima u posljednjih dvadesetak godina.

Hipoteza 2: Afere i skandali vezani uz sudionike i organizatore sastavnim su dijelom izvještavanja o Olimpijskim igrama.

Budući da je organizacija svakog velikog događaja, a posebice sportskoga, kompleksan proces s velikim brojem dionika, očekivano je bilo kako skandali i afere i njihova medijska popraćenost, nisu zaobišli niti Olimpijske igre u Tokiju. S ciljem provjere hipoteze analizirana su izvještavanja bazirana na skandalima, sukobima i aferama, kako onima vezanima uz same sportaše i sportske ekipe, tako i onima vezanima uz organizacijski aspekt Igara. Očekivano je bilo kako će neke vijesti biti vezane uz sigurnosnu problematiku održavanja Igara, budući da prijepori i prosvjedi nisu jenjavali gotovo do samog završetka Igara. Očekivani su bili i skandali koje su izazvali sportaši, a posebno oni čija je pozadina sukob između zemalja koje predstavljaju. Također, pojava dopinga i korištenje nedopuštenih sredstava, neetično i nesportsko ponašanje sudionika sastavnim su dijelom gotovo svih sportskih natjecanja. U nastavku rada prikazane su afere o kojima su mediji izvještavali tijekom Olimpijskih igara. Senzacionalizam i teme koje nisu usko vezane uz samo natjecanje, ali ih se dotiču, također su privlačni publici koja prati Olimpijske igre.

Hipoteza 3: Osim izvještavanja sa sportskih natjecanja, mediji izvještavaju i o privatnim životima sudionika i sudionica.

Životi i karijere vrhunskih sportaša često nude mogućnost za izradu sjajnih i zanimljivih tekstova i medijskih priloga. Gledatelje i čitatelje zanima što stoji iza izvanrednih uspjeha pojedinaca ili momčadi, posebice u slučajevima kada se radi o natjecateljima i natjecateljicama koji su se susretali s velikim životnim zaprekama na putu do uspjeha bilo da je riječ o tjelesnim poteškoćama ili problemima logističke ili financijske prirode s kojima se sportaši često susreću

tijekom karijera. Narativ kod takvih vrsta priča po principu „preko trnja do zvijezda“ novinare nadahnjuje, a publiku intrigira. Stoga će i sportski novinari (i ne samo sportski) odgovoriti na zahtjeve i potrebe publike da priču istraži te o tome informira javnost. Za ovu hipotezu nismo očekivali kako će pandemija imati bilo kakvog posebnog utjecaja. Priče o sportašima uvijek su zanimljive i tu hipotezu ćemo dokazati medijskom analizom.

3. FENOMEN OLIMPIJSKIH IGARA

Već više od 120 godina moderne Olimpijske igre predstavljaju najveći sportski događaj u svijetu s obzirom na broj natjecatelja i država čiji predstavnici sudjeluju na natjecanjima, kao i s obzirom na medijsku pokrivenost. Upravo zbog svoje veličine i značaja, ranije su se brojni gradovi otimali kako bi postali domaćinima Igara, a nebrojeni sportaši (pojedinačni i ekipni natjecatelji) sudjelovanje na Igrama doživljavali su kao svoj najveći karijerni izazov. Pripreme i treninzi su bili podređeni nastupu na Olimpijskim igrama odnosno kvalifikacijama i stjecanju uvjeta za nastupom na njima. Nastup na Olimpijskim igrama bio je izazov i onima koji, objektivno, nisu imali pretjeranih izgleda za osvajanje olimpijske medalje. Sve u skladu s geslom Igara *brže, više, jače* ili onom čuvenom rečenicom Pierrea de Coubertina, kojeg smatramo utemeljiteljem modernih Olimpijskih igara: „Važno je sudjelovati, a ne pobijediti“.

S obzirom na povijest organizacije i održavanja Igara, ovo je sportsko natjecanje moguće podijeliti u dvije faze: starovjekovne ili antičke Olimpijske igre i moderne Olimpijske igre.

Starovjekovne su se održavale samo u staroj Grčkoj, a više je legendi o nastanku Igara (Pasini 1983: 68-71). Uglavnom je nastanak vezan za štovanje grčkih božanstava, a Olimpijske igre održavane su upravo u čast Boga Zeusa. Godinom održavanja prvih starovjekovnih igara smatra se 776. pr. n.e. budući da postoje pisani zapisi, kao što su oni koje je izradio Pindar ili par Hipijeve ode (Nikpalj 1976: 93). U njima se ujedno navode i discipline, kao i izvanredni sportaši koji su Igre obilježili. Održavale su se kao i danas svake četiri godine, a informacije o njihovom održavanju širili su posebni glasnici, *spondofori*. Oni su istovremeno najavljivali i primirje, što je sudionicima i gledateljima jamčilo siguran dolazak i prisustvovanje Igrama. Sprint u jednoj duljini stadiona je bio jedina natjecateljska disciplina na prvih 13 održanih igara, a zatim je pridodan i sprint u duljini dva stadiona. Između 724. pr. n.e. i 520. broj disciplina se povećavao, a time i broj dana održavanja natjecanja s jednog na tri, odnosno pet. Discipline se šire na pentatlon, šakanje, hrvanje, utрку u oklopu, itd., a pobjednici su za nagradu dobivali vijenac od maslinovih grančica su bili nagrađivani i kipovima i odama (Wilson 2008: 8-49). Nikpalj na sljedeći način opisuje počasti koje su se odavale pobjednicima antičkih Igara:

„Pobjednici su dobivali vijenac od uljike, a u ruku palmovu granu. Uljiku je odrezao mladić kome su oba roditelja bila živa. Poslije je pobjednik dobivao i tronožac izrađen od plemenite kovine. Vijenci i tronošci, umjetnički izrađeni, obično su bili izlagani u Herinu hramu. Slava pobjednika se ubrzo raširila cijelom Grčkom. Još na mjestu pobjede pobjednicima bi klicali, pjevajući epinikije. Vozili bi ih u sjajnim kolima četveroprezima. Pobjednik je prinomio žrtvu

Zeusu [...] Gradovi su dočekivali pobjednike trijumfalno, ponekad bi čak i srušili zidove da ih uvedu u grad. Kip pobjednika postavljao se na trgove njihovih rodnih gradova. Njima su se ukazivale najveće počasti. U kazalištima i drugim javnim mjestima imali bi počasna mjesta, a nerijetko bi dobivali i doživotnu plaću. Bili bi oslobođeni svih poreza. Slava pobjednika bila je i slava cijele njegove domovine“ (1976: 96).

Važnost i učestalost održavanja Olimpijskih igara opada u vrijeme rimske vlasti. Budući da su one u antičkoj Grčkoj bile sačinjene od sportskih natjecanja i vjerskih obreda u Zeusovu čast, naposljetku je 393.g car Teodozije izdao proglas o ukidanju svih poganskih svetišta pa tako i Olimpije (Wilson 2008).

Zanimanje za istraživanje antičkih Olimpijskih igara javlja se u 19. stoljeću kada njemački arheolozi iskapanjima otkrivaju ostatke starogrčke Olimpije.⁷ Moderne igre je inicirao Francuz Pierre de Coubertin krajem 19.stoljeća. De Coubertin je rođen 1863. i svoj je život posvetio reformi obrazovanja u Francuskoj. Bio je oduševljen engleskim školskim sustavom, koji je u kurikulumu predviđao i sportske aktivnosti te je nastojao svoje suvremenike uvjeriti u dobrobit sporta za mlade. Nije nailazio na puno istomišljenika sve do ideje o ponovnoj uspostavi Olimpijskih igara. Ono za što je de Coubertin posebno zaslužan jeste međunarodna dimenzija Igara te stavljanje u prvi plan obrazovanja posredstvom sporta.⁸ Na njegovu inicijativu oformljen je Međunarodni olimpijski odbor i organizirane su prve moderne Igre. One su održane u svojoj pradomovini Grčkoj, u glavnom gradu Ateni između 6. i 15. travnja 1896. godine, Radilo se o, za to vrijeme, grandioznom događaju čije je održavanje bilo moguće zahvaljujući brojnim donacijama. Na njima je sudjelovalo 14 zemalja, a sportaši su se natjecali u 43 discipline. Natjecatelji iz drugih zemalja su, naime, bili malobrojni zbog nedovoljne promocije događaja u inozemstvu. Iako su one bile organizacijski skromne u odnosu na današnje razmjere, za to doba radilo se o velikom organizacijskom pothvatu (Wilson 2008: 10-32).

Već je na sljedećim Igrama broj zemalja sudionica bio gotovo dvostruko veći. Među natjecateljima su prvi put bile zastupljene i žene. Doduše od 1225 sudionika bilo je samo 19 sportašica. Vrijeme održavanja modernih Igara u početku je variralo te su trajale po nekoliko

⁷ Les grandes themes olympiques

https://centre.franceolympique.com/centre/fichiers/File/MALLETTE_OLYMPIQUE/set_documentaire_enseignant.pdf (25

⁸ ibid.

mjeseci, da bi se vrijeme trajanja ustalilo na 15 dana održavanjem Igara u Berlinu 1936.⁹ Danas službeno traju točno 18 dana premda neka natjecanja započinju i prije službenog otvorenja. Laureati na modernim Igrama osvajaju medalje. Sportaše koji se natječaju na Olimpijskim igrama nominiraju nacionalni odbori, a potom njihovu nominaciju odobrava Međunarodni olimpijski odbor. Kod natjecanja u ekipnim sportovima svaka zemlja smije poslati jednu natjecateljsku ekipu. Pojedini međunarodni savez sam propisuje sustav kvalifikacija za Olimpijske igre. Na primjer, u atletici je potrebno ispuniti normu. Kako bi se natjecatelji plasirali na Olimpijske igre u ekipnim sportovima u vaterpolu, odbojci, rukometu i košarci organiziraju se posebne kvalifikacije, dok se u nogometu primjerice za Olimpijske igre mogu kvalificirati najbolji na kontinentalnim prvenstvima za igrače do 23 godine (Europsko U-23 prvenstvo na kojem je i Hrvatska sudjelovala). Ista se pravila primjenjuju i na Zimske Olimpijske igre. Nakon što je Odbor Igara ustvrdio opravdanost održavanja i zimske varijante Igara, prve su održane u Chamonixu 1924. godine. Tablica u nastavku daje sistematičan prikaz održavanja Ljetnih i Zimskih OI po godinama održavanja. Prve su Paraolimpijske igre održane 1960. godine u Rimu, a na njima je sudjelovalo 400 natjecatelja iz 23 zemlje te se od tada održavaju svake četiri godine.¹⁰

Ljetne OI	Zimske OI
Atena 1896.	Chamonix 1924.
Pariz 1900.	St. Moritz 1928.
Saint Louis 1904.	Lake Placid 1932.
London 1908.	Garmisch-Partenkirchen 1936.
Stockholm 1912.	St. Moritz 1948.
Antwerp 1920.	Oslo 1952.
Pariz 1924.	Cortina d'Ampezzo 1956.
Amsterdam 1928.	Squaw Valley 1960.

⁹ Les grandes themes olympiques

https://centre.franceolympique.com/centre/fichiers/File/MALLETTE_OLYMPIQUE/set_documentaire_enseignant.pdf

¹⁰ FIRST PARALYMPIC GAMES

<https://www.paralympic.org/ipc/history>

Los Angeles 1932.	Innsbruck 1964.
Berlin 1936.	Grenoble 1968.
London 1948.	Sapporo 1972.
Helsinki 1952.	Innsbruck 1976.
Melbourne 1956.	Lake Placid 1980.
Rim 1960.	Sarajevo 1984.
Tokijo 1964.	Calgary 1988.
Mexico City 1968.	Albertville 1992.
München 1972.	Lillehammer 1994.
Montreal 1976.	Nagano 1998.
Moskva 1980.	Salt Lake City 2002.
Los Angeles 1984.	Torino 2006.
Seoul 1988.	Vancouver 2010.
Barcelona 1992.	Soči 2014.
Atlanta 1996.	Pjongčang 2018.
Sydney 2000.	
Atena 2004.	
Peking 2008.	
London 2012.	
Rio 2016.	
Tokio 2020. (2021.)	

Tablica 1. Pregled gradova domaćina ljetnih i zimskih modernih OI¹¹

¹¹ <https://olympics.com/en/olympic-games>

3.1. Uspjesi Hrvatske na OI

Hrvatska je prvi put samostalno nastupila na Zimskim igrama u Albertvilleu te Ljetnima u Barceloni 1992. godine te je svoje predstavnike imala u čitavom nizu disciplina: atletici (dva predstavnika), boksu (jednog), hrvanju (jednog), jedrenju (tri), kajakaštvu (četiri), konjičkim sportovima (jednoga) te u košarci u kojoj su osvojili srebrnu medalju (dvanaest sportaša). Natjecatelj je na tim igrama Hrvatska imala i u stolnom tenisu (dva), streljaštvu (četiri), tenisu (Goran Ivanišević – dvije brončane medalje, Goran Prpić – brončana medalja), veslanju (sedam) i taekwondou (dva), a na Zimskim igrama iste godine u Albertvilleu predstavnike u četiri discipline (Gizdić 2013).

U knjizi *Hrvatska i olimpijska odličja* objavljenoj 2013. Gizdić daje pregled hrvatskih predstavnika na OI po disciplinama od osamostaljenja RH, kao i osvojene medalje.

Ljetne OI (2013: 28-44):

1992. Barcelona – 12 disciplina

1996. Atlanta – 13 disciplina

2000. Sydney – 12 disciplina

2004. Atena – 14 disciplina

2008. Peking – 15 disciplina

2012. London – 19 disciplina

2016. Rio – 16 disciplina

Zimske OI (2013: 39-41):

1992. Albertville – 4 discipline

1994. Lillehammer – 2 discipline

1998. Nagano – 3 discipline

2002. Salt Lake City – 5 disciplina

2000. Torino - 6 disciplina

2010. Vancouver – 4 discipline

2014. Soči – 3 discipline

2018. Pjongčang – 4 discipline

Na stranici HOO-a dostupan je popis osvojenih medalja za Hrvatsku po natjecanjima¹², a rekordna je godina bila 2016. na Olimpijskim igrama u Rio de Janeiru:

2016. (RIO DE JANEIRO)

Zlato - Sara Kolak - koplje

Zlato - Šime Fantela i Igor Marenčić - klasa 470

Zlato - Sandra Perković - disk

Zlato - Martin i Valent Sinković - dvojac na pariće

Zlato - Josip Glasnović - trap

Srebro - vaterpolo reprezentacija

Srebro - Tonči Stipanović - klasa laser

Srebro - Damir Martin - samac

Bronca - Filip Hrgović - boks

Bronca - Blanka Vlašić - skok u vis

2012. (LONDON)

Zlato - vaterpolo reprezentacija

Zlato - Sandra Perković - disk

Zlato - Giovanni Cernogoraz - trap

Srebro - četverac na pariće (Damir Martin, Martin Sinković, Valent Sinković, David Šain)

Bronca - rukometna reprezentacija

Bronca - Lucija Zaninović - taekwondo, do 49 kg

2008. (PEKING)

Srebro - Blanka Vlašić - skok u vis

Srebro - Filip Ude - konj s hvataljkama

Bronca - Sandra Šarić - taekwondo do 67 kg

¹² <https://www.hoo.hr/hr/natjecanja/olimpijske-igre/olimpijske-igre/oi-rio-2016/4440-oi-rio-sve-hrvatske-medalje-20-kolovoza>

Bronca - Martia Zubčić, taekwondo do 57 kg

Bronca - Snježana Pejčić, zračna puška 10 m

2004. (ATENA)

Zlato - rukometna reprezentacija

Srebro - Duje Draganja - plivanje, 50 m slobodno

Srebro - Dvojac bez kormilara (Nikša i Siniša Skelin)

Bronca - Nikolaj Pešalov, dizanje utega do 69 kg

Bronca - Mario Ančić i Ivan Ljubičić, teniski parovi

2000. (SYDNEY)

Zlato - Nikolaj Pešalov - dizanje utega do 62 kg

Bronca - Osmerac (Igor Francetić, Tihomir Franković, Tomislav Smoljanović, Nikša Skelin, Siniša Skelin, Krešimir Čuljak, Igor Boraska, Branimir Vujević, Silvijo Petriško)

1996. (ATLANTA)

Zlato - rukometna reprezentacija

Srebro - vaterpolska reprezentacija

1992. (BARCELONA)

Srebro - košarkaška reprezentacija

Bronca - Goran Ivanišević - tenis

Bronca - Goran Ivanišević i Goran Prpić - teniski parovi

Na Olimpijskim igrama u Tokiju zlatne su medalje osvojili Matea Jelić (taekwondo), Martin Sinković (veslanje), Mate Pavić i Nikola Mektić (tenis). Srebrne medalje u tenisu su osvojili Marin Čilić i Ivan Dodig, Tonči Stipanović u jedrenju i Tin Srbić u gimnastici. Brončane su osvojila dvojica hrvatskih natjecatelja, Toni Kanaet u taekwondou i Damir Martin u veslanju.¹³ Natjecalo se ukupno 59 hrvatskih sportaša i sportašica, koji su, po broju osvojenih medalja ostvarili drugi najuspješniji olimpijski nastup od 1992., a nastupali su u 16 sportova.¹⁴

¹³ <https://www.hoo.hr/hr/natjecanja/olimpijske-igre/olimpijske-igre/oi-tokio-2020>

¹⁴ <https://www.hoo.hr/hr/tokio-2020/oi-tokio/6831-hoo-zahvaljuje-olimpijcima-i-olimpijkama-i-svim-drugim-sudionicima-na-uspjesnom-nastupu-na-oi-u-tokiju>

Treba naglasiti, kako se uspješnost na Olimpijskim igrama ne računa ovisno isključivo o broju osvojenih medalja. Naime, prednost na listi osvajača medalja imaju države koje su osvojile veći broj zlatnih medalja. Ukoliko je osvojen jednak broj zlatnih medalja, tada prednost ima ona zemlja koja je osvojila veći broj srebrnih medalja. Ako je i broj zlatnih i srebrnih medalja jednak, onda tek prednost ima država s većim brojem bronci, odnosno u konačnici, s većim brojem osvojenih medalja.

3.2. Olimpijske igre i globalno okruženje

Iako je de Coubertineova inicijalna ideja bila ujedinjavanje naroda kroz sportska natjecanja (što je i u vizualnom obliku na razini loga jasno izraženo, raznobojni krugovi u logu predstavljaju sve naseljene kontinente, ni Olimpijske igre nisu bile pošteđene politikanstva. Izuzev razdoblja dvaju svjetskih ratova kada Igre nisu bile održane, u više je navrata dolazilo do bojkota Igara od strane pojedinih država zbog političkih razloga. One nažalost nisu bile pošteđene niti terorističkih napada.

Igre u Tokiju nisu prve odgođene ili otkazane u povijesti održavanja modernih OI. Igre čije je održavanje bilo predviđeno 1916. u Berlinu su otkazane zbog Prvog svjetskog rata. Igre, pak, održane 1936. godine obilježene su žalosnom činjenicom da ih je Hitler iskoristio za svoju nacističku propagandu. Igre koje su trebale biti održane u Tokiju 1940. su također bile otkazane. Tokio je trebao biti prvi orijentalni grad domaćin Igara, međutim održavanje je onemogućio početak kinesko-japanskoga rata 1937. Otkazane su i one 1944. zbog Drugog svjetskog rata. Izuzev otkazivanja zbog ratnih prilika, Igre su bile i mjestom odvijanja tragičnih događaja. 1972. godine u Münchenu je palestinska teroristička skupina otela i pogubila 11 članova izraelskog izaslanstva, dok je policija pri pokušaju oslobađanja talaca smaknula petoricu pripadnika terorističke skupine. Po okončanju situacije natjecanja su se nastavila. Drugi se tragičan događaj odvio tijekom Igara u Atlanti 1996. kada je bombom izvršen atentat što je rezultiralo s dva smrtna slučaja i 111 ranjenih.¹⁵

Unatoč svim poteškoćama, od organizacijskih, financijskih, sigurnosnih, pa do pandemijskih izazova 2020./2021. godine zbog kojih su Igre morale biti odgođene, Igre ostaju najvećim sportskim događajem koji već preko 120 godina okuplja najbolje svjetske sportaše i najgorljivije navijače.

¹⁵ Histoire.Quand les Jeux olympiques étaient annulés
<https://www.courrierinternational.com/article/histoire-quand-les-jeux-olympiques-etaient-annules>

4. SPORT I MEDIJI

Prema Vasilju (2014.) sportsko je novinarstvo moguće definirati kao „vrstu novinarstva koja sportske događaje i sve ono što ih prati prenosi, komentira ili ih analizira“ (2014: 23). Sastavni elementi ove vrste novinarstva su: sportska natjecanja te natjecatelji, predmet informacije, mediji i sportski novinari te recipijenti, odnosno publika. Od sportskih se novinara iziskuju određene kompetencije kako bi adekvatno mogli izvještavati sa sportskih događanja ili ih komentirati. Oni trebaju poznavati pravila sporta kojeg obrađuju, kontekst natjecanja ili događaja, razumijevati potrebe publike te vladati specifičnim vještinama pisanja, retorike i stilistike svojstvenih za ovu vrstu novinarstva (Vasilj 2014: 22).

Malović ističe tri obilježja sportskog novinarstva:

1. Izvještavanje o samom događaju, koje podrazumijeva komentare prijenosa kao i popratne komentare po održavanju natjecanja,
2. Prijenos priča o profilima i portretima sportaša, predstavljanje novih sudionika natjecanja, novih sportova ili pak analize sezone,
3. Prijenos negativnih priča povezanih sa sportom, bilo da se radi o korupciji, namještanju rezultata, korištenju dopinga, prekršajima i sankcijama sportaša ili pak navijačkim izgredima (2005: 305-306).

U sljedećim poglavljima prikazat ćemo specifičnosti prijenosa i izvještavanja sa sportskih natjecanja s obzirom na vrstu i prirodu medija.

4.1. Tiskani mediji

Već u antičkoj Grčkoj postoje pisani dokazi o održavanju igara u Olimpiji u kojima se navode discipline u kojima se sportaši natječu te se hvale pojedinačna dostignuća. „O pobjednicima su pisali i opjevali ih Hipokrat, Platon, Aristotel, Aristofan, Lukijan, a najslavniji slavitelj pobjednika koji je pisao epinikije u njihovu čast bio je Pindar“ (Nikpalj 1976: 97). Prijelomni trenutak u povijesti ljudske civilizacije je pojava tiska. Tiskarski stroj izumio je Johannes Gutenberg 1454. godine. Njegov izum doprinio je brzini tiska onodobnih djela, čija je izrada do tog trenutka bila iznimno spora i skupocjena.¹⁶ Tisak je najstariji medij koji je publiku počeo izvještavati o sportskim događanjima sredinom 18. stoljeća (Rodek 2018: 111).

¹⁶ L'invention de l'imprimerie par J. Gutenberg
<https://www.histoire-pour-tous.fr/inventions/307-invention-de-imprimerie.html>

Novine su privlačile nove gledatelje i navijače te bile glavno sredstvo popularizacije sporta, a sportske su teme osiguravale posljedično veću prodaju novina.

Tri su vrste tiskanih medija koje se bave sportom:

- sportske stranice u dnevnim novinama;
- sportske novine i časopisi (s općim sportskim temama ili specijalizirane za pojedini sport);
- periodičke publikacije sportskih klubova i udruženja (Malović 2004: 305.)

4.1.1. Sportske stranice u dnevnim novinama

Prve su novine objavljene u 17. stoljeću, a nekih 150 godina kasnije su se počeli pojavljivati prvi sportski članci. Sredinom 18. st. sport je postao tema o kojoj su pisali novinari dnevnih tiskovina (1733. u bostonskoj *Gazette* izlazi članak o boksačkom natjecanju) [Rodek 2018]. U početku su se sportske vijesti objavljivale neredovito. Prve novine s posebnom sekcijom posvećenom sportu izlaze u Engleskoj 1817., a zvale su se *Morning Herald*. Nakon njih izlazi niz američkih i engleskih novina: *The Globe* (Ujedinjeno Kraljevstvo, 1818), *The American Farmer* (SAD, 1819.) i *Bell's Life* (Ujedinjeno Kraljevstvo, 1824). Sve su ove novine izvještavale o lokalnim sportskim događajima, budući da telegrafska komunikacija još nije postojala (Beck i Bosshart 2003).

Sportske sekcije zauzimaju važnije mjesto u dnevnim tiskovinama sedamdesetih godina 19. st. zahvaljujući velikoj popularnosti bejzbola u SAD-u i nogometa te biciklizma u Europi. Izum telegrafa omogućio je informiranje o događajima koji nisu bili lokalnoga karaktera (Beck 2003, Boyle 2006, Rodek 2018).

4.1.2. Sportske novine i časopisi

Kada govorimo o sportskim časopisima moguće je pojavu prvog smjestiti u 18.st. u Englesku kada izlaz *Racing Calendar*. On je bio namijenjen višem društvenom staležu te je izvještavao o rezultatima konjskih utrka. U SAD-u se prvi takav časopis pojavio početkom tridesetih godina 19.st. (*The Spirit of the Times*), u Francuskoj je to bio *Le Sport* 1854. U Europi su u današnje vrijeme najpopularnije sportske novine *L'Equipe* (Francuska), *Gazetta dello Sport* i *Corriere dello Sport* (Italija) i *Marca* u Španjolskoj. Radi se o jednim od najprodavanijih dnevnih novina u spomenutim zemljama, dok u drugim europskim zemljama na dnevnoj razini sportske novosti bivaju objavljene unutar sportskih rubrika vodećih tiskovina (Beck 2003, Boyle 2006, Rodek 2018).

Prema Rodek u Hrvatskoj prvi specijalizirani časopis izlazi 1890. godine u Splitu pod nazivom *Sport Dalmato*. Časopis je izlazi dvaput mjesečno i bio je dvojezičan, članci su pisani na hrvatskom i talijanskom jeziku. Iste godine u Zagrebu počinje izlaziti mjesečnik *Gimnastika*, zatim 1894. polumjesečnik *Šport – glasilo za sve sportske struke*. U periodu između 1903. i 1940. javlja se čitav niz specijaliziranih časopisa koji izlaze u Zagrebu, Karlovcu, Osijeku i ostalim većim gradovima: *Hrvatski sokol*, *Hrvatski športski list*, *Šport i umjetnost*, *Jugoslavenski šport*, *Športski tjednik*, *Zagrebački športski list*, *Slavonski šport*, *Športski list*, *Slavonski športski list*, *Karlovački šport*, *Športista*, *Hrvatski šport*, *Športska republika*, *Športski list* i čitav niz drugih (2018 : 110-112).

4.1.3. Periodičke publikacije klubova i udruženja

Dobar dio sportskih klubova ili udruženja objavljuje i periodičke publikacije, primjerice prigodom obljetnica, gdje se taksativno navode bitna natjecanja ili sportaši, odnosno sportašice koji su sudjelovali u njihovom radu ili koji su ostvarili značajne rezultate. U kontekstu Olimpijskih igara na nacionalnoj razini ovdje je bitno spomenuti izdanja HOO-a. Uz časopis *Olimp* koji redovito izlazi od 1999., izdali su i čitav niz prigodnih publikacija:

- Gizdić, J. (2016.) "Hrvatski olimpijci i odličnici", Zagreb: Hrvatski olimpijski odbor
- Gizdić, J. (2015.) "Hrvatske sportašice na olimpijskim igrama", Zagreb: Hrvatski olimpijski odbor
- Gizdić, J. (2014.) "Kovači hrvatskih olimpijskih odličja", Zagreb: Hrvatski olimpijski odbor
- Gizdić, J. (2013.) "Hrvatska i olimpijska odličja", Zagreb: Alfa d.d.
- Jurkin, R., Drpić, A. (2011) "Hrvatska olimpijska obitelj" HOO 1991.- 2011.
- Vodič hrvatske olimpijske delegacije OI Tokio 2020.
- Vodič hrvatske olimpijske delegacije OI London 2012.
- Vodič hrvatske olimpijske delegacije ZOI Pjongčang 2018.
- Vodič hrvatske olimpijske delegacije ZOI Soči 2014.
- Vodič hrvatske olimpijske delegacije ZOI Vancouver 2010.
- Brošura EI Minsk 2019.
- Vodič hrvatske sportske delegacije EI Baku 2015.
- Vodič hrvatske mediteranske sportske delegacije MI Tarragona 2018.
- Vodič hrvatske mediteranske sportske delegacije MI Mersin 2013.

- Vodič hrvatske olimpijske delegacije mladih OIM Nandžing 2014.
- Vodič sportske delegacije mladih EYOF Utrecht 2013.
- Zbornik radova - simpozij - Doping u vrhunskom sportu 2017.-2018.
- Strategija rodne ravnopravnosti EOO-a 2019. – 2021.
- Zbornik radova - V. seminar za koordinatorice za žene u športu 2012.
- Zbornik radova - međunarodni seminar "Od rezultata do karijere u sportu"
- Zbornik radova: 17. Europski fair play kongres, Poreč 2011.
- Zbornik sažetaka 1. kongresa sportskog turizma, Zagreb, 2015.
- Potpore za sport u Europskoj uniji 2014. - 2020.
- "Živjeti Fair play" - Akcijski plan za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u sportu, na sportskim natjecanjima i izvan njih, Zagreb, 2015.
- Sinergija sportske kulture, olimpijskih vrijednosti i dual karijere u sportu, Zagreb, 2020.
- Priručnik za bivše, sadašnje i buduće sportaše "Za karijeru i nakon sportske karijere", Zagreb, HOO 2016.
- Brochure jeux olympiques 2016 - basse définition
- Živjeti bez nasilja - brošura Ureda za programe lokalnog sporta
- Guidelines for organising the Sport Management and Leadership Training Programme
- Veliki dana hrvatskog sporta 2019.

Pedesetih godina 20. stoljeća sportske rubrike počinju zauzimati značajniji medijski prostor, jer se njima nastojala privući brojnija čitalačka publika. Ujedno, izdavači su uvidjeli izražen interes publike ne toliko za natjecanja koliko za pojedine sportaše i stoga se sportske rubrike više ne sastoje od članaka o samim natjecanjima, već i od onih o uspješnim sportašima te njihovim životima. Ovo možemo smatrati svojevrsnim *star strategy* načinom privlačenja čitalačke publike. Angažiranje poznatih lica, a posebno sportaša u cilju privlačenja publike marketinški je alat koji se uspješno koristi kod promidžbe različitih vrsta proizvoda (sportaši u reklamama za sportske brandove, glumice i pjevačice u reklamama za luksuzne brandove za ljepotu), pa tako i u tisku. U slučajevima kada se u izdanju nekog časopisa nalazi intervju s dobro poznatim ili uspješnim sportašem, u pravilu će se njegova fotografija nalaziti na naslovnici časopisa.

Nakon pojave elektroničkih medija (radija i televizije) uloga sportskoga tiska se promijenila. Novi su mediji bili u mogućnosti brže izvijestiti o rezultatu ili tijeku natjecanja, a sada su tiskani mediji preuzeli onu ulogu koju sportski novinari u elektronskim medijima nisu mogli u punoj mjeri realizirati, najvećim dijelom zbog prirode samih medija. Sportski novinari u tiskanim medijima sada težište prebacuju na analizu, komentare i izvještavanje izvan samoga sportskog terena. Stoga se od tog trenutka od novinara u tisku iziskuju dublje analitičke kompetencije kako bi mogli konkurirati novim medijima.

Prema Loosenu način reprezentacije sporta u medijima ne predstavlja puku realnost sportskog događaja, već „medijsku konstrukciju stvarnosti“ (1998: 48) koja nastaje u interakciji sporta i novinara koji o događaju izvještavaju. Ovo je ključni element sportskoga izvještavanja, budući da niti jedan medij ne može u potpunosti prenijeti kompleksnost nekakvog sportskog događaja, kontekst, ono što mu je prethodilo, ishode rezultata, uvjete pripreme i održavanja, odabir strategije i sl. Sportsko izvještavanje, koliko god se novinari trudili biti objektivnima ili nepristranima, uvijek će biti proizvodom u kojem svoju refleksiju nalazi pojedinačni novinarski tj. izvjestilački stil, sportski i ini afiniteti novinara, kompetentnost i informiranost, emotivna involviranost ili indiferencija i još brojni drugi faktori.

4.2. Radio

Zbog svoje prirode, odnosno izravnoga prijenosa sportskih događanja uz komentatore, tj. dojma slušatelja da natjecanju doista uživo prisustvuju, radio jako brzo postaje popularan medij među sportskom publikom. Sve do pojave radija i početka 20. stoljeća jedini način sudjelovanja u natjecateljskoj atmosferi sportskog događaja bilo je prisustvovanje u publici. U odnosu na tisak, prednost radija je bila neposredno izvještavanje tijekom samoga događanja. Radio je omogućio prijenos ne samo informacije, nego i neizvjesnosti te emocionalne involviranosti publike. Radio je i danas usprkos televiziji i društvenim medijima ostao jako popularno sredstvo praćenja sportskih događanja, upravo zbog svog fokusa na auditivni dio i elemente uzbudljivosti koji nose takve vrste prijenosa i izvještavanja. Za novinare koji prenose i komentiraju takve programe posao je jako izazovan, budući da iziskuje istovremenu maksimalnu razinu pozornosti i informiranosti kako bi pravovremeno, praktički simultano, mogli popratiti svaki potez na terenu budući da publika u pozadini čuje da se nešto događa. Stoga selektivno izvještavanje nije moguće kao što je to slučaj npr. kod tiskanih medija.

U SAD-u je prijenos sportskih događaja putem radija započeo emitiranjem boksačkih mečeva 1921. godine, U Engleskoj su se nakon pojave radija brojni sportski novinari počeli

pribojavati za budućnost sportskog izvještavanja u tisku, stoga je u počecima način izvještavanja o rezultatima bio vremenski i sadržajno ograničen. Tako su BBC-evi novinari s Olimpijskih igara u Amsterdamu 1926. godine smjeli izvještavati tek nakon 18 sati i to samo objave za medije, a izvještavanje s Igara u Los Angelesu 1932. godine je bilo ograničeno na samo 15 minuta dnevno (Larrosa 2016: 4). Međutim, nisu samo oni radio vidjeli kao prijatnu. I organizatori sportskih događaja su se pribojavali kako bi ova vrsta informiranja javnosti mogla negativno utjecati na prodaju ulaznica. Ubrzo su se dosjetili rješenja. Radio stanice su za emitiranje događaja trebale plaćati naknadu kako bi se u slučaju pada broj prodanih ulaznica ta razlika kompenzirala.

Radio Zagreb, koji je započeo s radom 1926. godine je emitirao prvo sportsko natjecanje već sljedeće godine. Radilo se o prijenosu nogometne utakmice između Građanskog i HAŠK-a iz Praga.¹⁷

Iako se danas radio mora natjecati s televizijom i društvenim medijima, on ostaje popularno sredstvo za praćenje sporta. Prvenstveno stoga što je auditivnoga karaktera te ga je moguće pratiti i u situacijama kada audiovizualni mediji nisu mogući niti poželjni, primjerice u prometu te je „zgodan“ medij za tzv. pasivno slušanje pri obavljanju drugih, prvenstveno manualnih radnji.

4.3. Televizija

Televizija je nesporno postala vodećim medijem u kontekstu sporta. S obzirom na mogućnost direktnog prijenosa natjecanja te činjenicu da uz auditivni nudi i vizualni prijenos, osjećaj prisustvovanja natjecanju je još intenzivniji nego kod radija. Već desetljećima omogućuje prijenose natjecanja koje gledatelji prate u svojim domovima ili pak zajednički na trgovima i u ugostiteljskim objektima onda kada su u pitanju značajnija natjecanja. Zbog tog izraženog osjećaja prisutnosti događaju ne iznenađuje kako neki navijači televizijske prijenose prate u dresovima svojih momčadi, sa zastavama i šalovima te oslikani bojama kluba ili reprezentacije za koju navijaju.

Televizija istovremeno podupire i popularizira sport te doprinosi njegovoj globalizaciji, a s obzirom na činjenicu da ona tradicionalno dominira medijskim prostorom, televizija je ta koja je u prvom redu zadužena za način reprezentacije sporta. Zahvaljujući njoj, tradicionalni ili lokalni sportovi, kao što su sumo hrvanje u Japanu ili bejzbol i američki nogomet u SAD-u,

¹⁷ <https://obljetnica.hrt.hr/leksikon/s/sportski-programi/>

postaju popularni u čitavome svijetu. Ujedno, prijenos nekih manje popularnih sportskih disciplina s Olimpijskih igara pridonosi njihovoj popularizaciji i upoznavanju šire publike s njihovim postojanjem i pravilima. Odnos sporta i televizije je toliko jak i kompleksan da su nositelji televizijskih prava utjecali na raspored održavanja samih natjecanja. Više je primjera utjecaja televizije i njenoga formata na izmjene u sportskim natjecanjima. Tako je skraćeno trajanje odbojkaških utakmica isključivo radi prilagođavanja televizijskom prijenosu. Što se tiče prijenosa natjecanja s Olimpijskih igara, u SAD-u se u udarnom terminu prenose natjecanja u plivanju, a u Kini natjecanja u dizanju utega. Kod rukometnih prvenstava na vrijeme održavanja natjecanja utječu domaćini i najveće zemlje, što je razumljivo s obzirom na brojnost publike. To se događa jer se bez televizije ne bi mogli privući sponzori, a samim tim izgubila bi se sredstva za organizaciju natjecanja, ali i pripreme i plaće sportašima.

Počeci televizijskog prijenosa sporta vezani su uz Olimpijske igre u Berlinu 1936. godine. Sljedeće godine BBC je emitirao prijenos prvog sportskog natjecanja, odnosno 25 minuta teniskoga meča s Wimbledonu, a 1938. godine emitirana je prva nogometna utakmica između Engleske i Škotske. To je pak natjecanje moglo pratiti samo tristotinjak domaćinstava u Londonu koja su posjedovala tv prijenosnike. U SAD-u je 1939. emitirana prva bejzbolska utakmica što se smatra početkom prijenosa utakmica u toj zemlji. Velik interes za ovakvu vrstu prijenosa rezultirao je utemeljenjem prvog sportskog kanala u SAD-u 1979., a radilo se o ESPN-u što je pokrenulo novi trend osamdesetih godina u Europi: Eurosport 1989. i DSF u Njemačkoj (Beck i Bosshart 2003: 11).

Kao i kod radija, ubrzo su organizatori velikih natjecanja i prvenstava od televizijskih kuća zahtijevali otkup prava za prikazivanje, a proporcionalno zanimanju gledatelja, cijena otkupa takvih prava je rasla. Televizijske kuće, s druge strane, kako bi osigurale potrebna sredstva, a ujedno i profitirale, počinju emitirati promidžbene programe u poluvremenu i uoči te nakon utakmica. „U SAD-u, gdje su se komercijalne televizije natjecale za prava prijenosa cijene licenci su naglo narasle od 1960-ih. U Europi su cijene prava na prijenos porasle 1980-ih s početkom emitiranja komercijalnih materijala. Komercijalne su si televizije nastojale pribaviti prava za sportska događanja visokog profila, kako bi stekle veću publiku i time veće prihode od oglašavanja. Na taj je način emitiranje sportova na televiziji postalo skupocjen proizvod" (Beck i Bosshart 2003: 12).

Možemo reći kako je već u 20. stoljeću televizija postala medij koji je najzaslužniji za popularizaciju sporta, a u posljednjih nekoliko desetljeća i veliki izvor financiranja velikih sportskih događanja putem otkupa prava emitiranja. Zbog vizualnog doživljaja događaja ubrzo

je televizija nadmašila radio kod praćenja sportskih natjecanja. Uz samo sportsko natjecanje sastavnim dijelom takvoga prijenosa, a potom i doživljaja su izvjestitelji, komentatori, urednici, vlasnici medija, sponzori i ostali sudionici jednog takvog kompleksnog procesa. Kod vizualne prezentacije sportskoga događaja jako je bitan i odabir kadrova kako bi se prenijela atmosfera, napetost i neizvjesnost natjecanja, prikaz same situacije na terenu, ali i navijačkih skupina u publici.

4.3.1. Televizijski prijenosi u Hrvatskoj

Sportska redakcija Televizije Zagreb je osnovana 1957., a njena urednica je bila Milka Babović. Prvi izravni sportski prijenos, nogometna utakmica Jugoslavija–Italija, emitirana je 1957., a reporter je tom prilikom bio Mladen Delić.¹⁸

U tim se počecima posebna pozornost posvećivala kolektivnom sportu, a Televizija Zagreb je u velikoj mjeri doprinijela popularizaciji i informiranosti opće publike o sportu. Zbog komercijalizacije kako sporta tako i televizije devedesetih se godina na HRT-u događaju izmjene u vidu prebacivanja sportske redakcije u Zabavno-sportski program¹⁹, čime je povećana i zastupljenost sportskih emisija na televiziji. Poseban trud i programski sadržaj kreiraju se povodom velikih sportskih natjecanja, Svjetskog nogometnog prvenstva i, naravno, Olimpijskih igara.

4.4. Društveni mediji

Društveni mediji su termin koji se koristi onda kada se nastoje označiti svi oni mediji koji podrazumijevaju interaktivno sudjelovanje njegovih korisnika, bilo u vidu dijeljenja i objavljivanja sadržaja, bilo u vidu konzumacije toga sadržaja. „Društvene mreže postale su globalni komunikacijski fenomen, počevši od skromnih početaka sa *SixDegrees.com* društvenom mrežom, pa sve do *Friendster*, *MySpace*, *Facebook*, *Twitter* i svih onih koji su se između navedenih pojavljivale i nestajale sa globalne komunikacijske scene i društvenog prostora“ (Grbavac 2014: 207). Razvoj medija se uvriježeno dijeli u dvije faze: fazu medija kada je komunikacija bila isključivo jednosmjerna (radio, televizija, tisak), a povratne informacije i dvosmjerna komunikacija su bili reducirani, dok druga faza nastupa s ubrzanim razvojem tehnologija gdje je interakcija stavljena u prvi plan. Kod novih (društvenih) medija

¹⁸ Sportski programi (dostupno 10. srpnja 2021.)

<https://obljetnica.hrt.hr/leksikon/s/sportski-programi/>

¹⁹ ibid.

cijena konzumacije je nepostojeća ili iznimno niska te se korisnici informiraju o različitim temama iz više dostupnih izvora na izrazito brz i učinkovit način. Ono što karakterizira sve društvene medije jeste nekakva vrsta digitalne platforme, mogućnost pasivne konzumacije tuđih objava, no i aktivnoga sudjelovanja u kreiranju sadržaja. Međutim, veći dio sudionika aktivno sudjeluje u kreiranju materijala i interakciji s prijateljima ili ljudima s kojima dijele zajedničke interese (Van Dijck 2013: 9-13). Društveni se mediji u suvremenom društvu koriste u svrhu informiranja, održavanja komunikacije s prijateljima, poznanicima, obitelji ili kolegama, ali i za poslovne namjene te su u zadnjem desetljeću postali nezamjenjiv alat i sastavni dio svakodnevice

Ono što je zajedničko nebrojenim definicijama društvenih medija jeste to da koriste tehnološke osnove Weba 2.0 te da se radi o skupini medija čija je zajednička i glavna karakteristika omogućavanje razmjene sadržaja, kao i mogućnost participacije u njegovu kreiranju. Kao i mediji koji su im prethodili i oni za funkciju imaju informiranje, promociju, zabavu ili edukaciju. „Društveni mediji su osobito bitni jer služe kao izvor informacija i veza s drugim ljudima, olakšavaju interakciju i komunikaciju među ljudima, a osim toga potiču kreativnost, suradnju i dijeljenje sadržaja među korisnicima te pružaju društvenu i emocionalnu potporu“ (Barišić, 2017 : 172).

Društveni se mediji dijele prema nekoliko kriterija i namjena, a ovdje ćemo navesti podjelu koju je predložio van Dijck:

- 1) društvene mreže (*social network sites* - SNS), odnosno mreže koje korisnicima, bilo privatnim ili poslovnim, omogućuju otvaranje profila te interakciju s poznanicima, obitelji i prijateljima ili pak oglašavanje proizvoda i usluga. Primjeri ove vrste društvenih medija su Facebook, Twitter ili LinkedIn s isključivo profesionalnom namjenom.
- 2) stranice za dijeljenje sadržaja koje stvaraju korisnici (*user-generated content* - UGC) kao što su YouTube ili Wikipedia. One, naime, omogućavaju kreiranje i dijeljenje sadržaja s drugim korisnicima, a za funkciju imaju zabavu ili informiranje. Radi se o iznimno popularnim izvorima informiranja gdje korisnici sami kreiraju materijal, kao i o izvrsnom mediju popularizacije umjetničkih ostvarenja (YouTube) kojeg korisnici prvenstveno posjećuju s namjerom slušanja glazbe ili gledanja multimedijalnih sadržaja najrazličitijih

tema. Ovdje je profil samoga korisnika mreže u drugome planu, a sadržaj je taj koji korisnike motivira na njihovo korištenje.

- 3) stranice za trgovinu i kupovinu (*trading and marketing sites* - TMSs) kao što su Amazon i eBay čija je svrha prodaja i kupovina roba široke namjene, te
- 4) stranice za igru i zabavu (*play and game sites* - PGS) od kojih su najpopularnije FarmVille, CityVille, The Sims Social i Angry Birds (2013: 8).

Internetski su portali iznimno zaslužni za bržu informiranost, pa tako i o sportskim događanjima. Portali i društveni mediji poprimaju s vremenom sve veću važnost u izvještavanju o sportskim događanjima. Za razliku od tradicionalnih medija, oni omogućuju interaktivno sudjelovanje korisnika u praćenju događaja. Ti isti korisnici nerijetko sudjeluju u stvaranju sadržaja dodavanjem vlastitih snimki s nekog događaja.

Od sredine 1990-ih godina 20. putem interneta se počinju prenositi sportski događaji, no zbog tehnoloških ograničenja u to vrijeme i prijenos je ograničen. Najveća ograničenja su prvenstveno brzina i raširenost interneta. No, internet je postao mjesto gdje se sportaši i sportski klubovi mogu još bolje predstaviti svojim navijačima i publici. Brojni sportski klubovi, sportski savezi pa i sami sportaši(ce) imaju svoje web stranice kao i otvorene i redovito ažurirane profile na društvenim medijima. Nisu samo sportaši, odnosno administratori koje oni ovlaste za objavljivanje sadržaja ti koji prikupljaju i objavljuju novosti. Brojni su navijači, posebice nogometnih momčadi, sate rada izdvojili na kreiranje i objavu sadržaja koji se tiču rezultata i drugih vijesti. Uz službene stranice na društvenim mrežama najpoznatiji sportaši i momčadi današnjice imaju i profile koje otvaraju i održavaju njihovi navijači.

Internet je odličan medij za prijenos kratkih sportskih novosti, a organizatori natjecanja redovito ažuriraju rezultate posljednjih natjecanja. Tako su službene stranice Olimpijskih igara od onih 2004. godine u Ateni na dalje zabilježile milijarde posjeta unutar samo nekoliko tjedana (Beck i Bosshart 2003). Ova se vrsta medija koristi prilikom brze pretrage rezultata ili pak traženja ciljanih informacija o sportašima ili događajima. Kao i televizija i ova vrsta medija ovisi o sponzorstvima, odnosno oglašavanju na samim web stranicama.

5. POVIJEST IZVJEŠTAVANJA S OLIMPIJSKIH IGARA

Od samih početaka održavanja modernih Olimpijskih igara značaj medija za njih i *vice versa* je od iznimne važnosti. Nazočnost medija omogućio je praćenje događaja i onima koji nisu bili prisutni uz same terene i sportska borilišta. Čak je i inicijator modernih Olimpijskih igara, Pierre de Coubertin, prepoznao velik značaj tiskanih medija kada ih je nazvao „pokretačima i potporom pozitivnim revolucijama“, pa tako i olimpijskoj od samoga početka (Larrosa 2016:2).

Prve moderne Olimpijske igre održane u Ateni 1896. popratili su naravno i izvjestitelji i fotografi. Isječak članka iz *Los Angeles Herald* tom prilikom piše o američkim sudionicima među natjecateljima na „povijesnom tlu“ navodeći: „Sutrašnji je dan predviđen za otvaranje natjecanja novih helenističkih igara, a na današnjoj uvodnoj ceremoniji okrunjeni princ Konstantin Averoff, bogati Grk iz Aleksandrije, otkrio je kip, a on je sam doprinio donacijom milijuna drahmi za potrebe restauracije stadiona kako bi izgledao što je moguće sličnije izvornom. Igre će se održavati pod upravom atenskog Olimpijskog odbora Igara, kojim predsjedava okrunjeni princ. Sjedinjene države predstavljaju dvije ekipe koje će se natjecati na Igrama, predstavnici atletskih udruga iz Princetona i Bostona.“²⁰

Brojni su poznati književnici pisali o sportu te pratili sportska natjecanja. Jedan od poznatijih izvjestitelja s Olimpijskih igara je Arthur Conan Doyle²¹, autor Sherlocka Holmesa, koji je bio zadužen da 1908. godine napiše izvještaj o maratonskoj utrci. Iako se nije puno bavio reporterskim radom ovaj ga je zadatak zaintrigirao, bio je pod dubokim dojmom dramatičnosti natjecanja koje je uspješno pretočio u pisanu riječ. U istom je članku ujedno inicirao i uspješno realizirano prikupljanje financijskih sredstava za natjecatelja Doranda Pietrija koji je iz utrke bio diskvalificiran, kao svojevrsnu vrstu utješne nagrade koja mu je omogućila pokretanje obrta po povratku u Italiju. Naime, Pietri je bio diskvalificiran zato što je posljednjih 300-njak metara utrke bio malaksao te su mu pomogli da uđe u cilj. Budući da je i sam bio aktivni sportaš, Doylea je ovo iskustvo osvijestilo o međunarodnom značaju olimpijskoga pokreta. Kasnije je

²⁰ : <https://www.poynter.org/reporting-editing/2015/today-in-media-history-in-1896-reporters-described-the-first-modern-olympics/>

²¹ CONAN DOYLE AND THE OLYMPICS
<http://isoh.org/wp-content/uploads/2015/04/18.pdf>

obnašao dužnost člana financijskoga odbora Igara²² te je aktivno sudjelovao u osvješćavanju značaja igara i fizičke kondicije čitave nacije.²³

Prve snimke Olimpijskih igara koje je bilo moguće naknadno pogledati bile su one zabilježene u Stockholmu 1912.godine. Otada su snimani brojni dokumentarni, kao i igrani filmovi na temu Olimpijskih igara. Tako su berlinske Igre 1936. godine ovjekovječene u obliku filma *Olimp* koji je koristio brojne tehničke inovacije, a koje su primjenu našle kasnije kod snimanja. Inovacije su uključivale sliku u pokretu, podvodnu kameru, zračne snimke, različite točke snimanja i slično (Beck, Bosshart 2003:22).

Prvi djelomični radio prijenos realiziran je tijekom Igara u Parizu 1924. kada se strahovalo da će radio prijenos negativno utjecati na prodaju ulaznica, no to nije bio slučaj. Već na Igrama u Berlinu 1936. radijski se prijenos vršio na 28 jezika, a prenosilo ga je 2500 radio postaja.²⁴ Zahvaljujući formatu medija i komentarima sportskih novinara, radio je uspio dio atmosfere s terena prenijeti slušateljima.

Prvi televizijski prijenos je bio onaj upravo s Olimpijskih igara u Berlinu 1936. i omogućio je praćenje natjecanja 162.000 ljudi na bližu udaljenost. Napetosti i vjerodostojnosti prijenosa doprinijele su mogućnosti snimanja iz različitih kuteva, mogućnosti automatskog ponovljenog prijenosa ili pak usporavanja pokreta. Sljedeće Olimpijske igre nisu održane, zbog Drugog svjetskog rata. Igre u Londonu 1948. prenosio je BBC, a pokrivenost je bila ograničena na područje Londona. Natjecanja putem televizijskog prijemnika tada je pratilo oko pola milijuna gledatelja i to na udaljenosti do 200 kilometara. Prvi put do prodaje prava prijenosa s Olimpijskih igara došlo je 1956. kada Igre iz Melbournea prenose BBC, CBS, NBC, Eurovision i Presse Unie. Zimske Igre te iste godine u Cortini d'Ampezzo je već mogla pratiti šira međunarodna publika. U SAD-u su Olimpijske igre po prvi put bile prikazane na televiziji 1960. godine, kada je domaćin bio Rim. CBS je tom prilikom otkupio pravo prijenosa za tada enormnu svotu od 50.000 dolara za Zimske i 394.000 dolara za Ljetne igre. Iste su godine po prvi put Igre prikazane i u Kanadi te Meksiku. Sljedećih se godina broj televizijskih kuća i zemalja u kojima je bilo moguće pratiti prijenos rapidno povećavao. Sukladno tehnološkom

²² *ibid.*

²³ <https://publicdomainreview.org/pd-texts/excerpt-from-sir-arthur-conan-doyles-daily-mail-article-on-the-1908-marathon>

²⁴ Shedden, D. Today in Media History: In 1896 reporters described the first modern Olympics <https://www.poynter.org/reporting-editing/2015/today-in-media-history-in-1896-reporters-described-the-first-modern-olympics/>

razvoju s vremenom je domet postao daleko veći te je danas televizijski prijenos Igara moguće pratiti u gotovo bilo kojem kutu svijeta uz komentare specijaliziranih sportskih novinara.²⁵

Međunarodni olimpijski odbor je 1996. godine, za vrijeme OI u Atlanti, otvorio svoju prvu web stranicu, a ona je iste godine imala gotovo 185 milijuna pregleda. Prvi internetski prijenos Igara je bio onaj 2004. godine iz Atene, a već 2012. godine veći je broj posjetitelja Igre u Londonu pratio putem interneta i društvenih medija negoli putem do tada najpopularnijega medija, televizije (Larrosa 2016: 20).

²⁵ Excerpt from Sir Arthur Conan Doyle's Daily Mail Article on the 1908 Marathon
<https://publicdomainreview.org/pd-texts/excerpt-from-sir-arthur-conan-doyles-daily-mail-article-on-the-1908-marathon>

6. HRVATSKI NOVINARI I IZVJEŠTAVANJE S OLIMPIJSKIH IGARA

Kada govorimo o hrvatskim novinarima koji su izvještavali s Olimpijskih igara, neizostavno je spomenuti Žarka Susića, koji je pisao o Igrama još od berlinskih 1936. godine, a bio je novinar koji je najviše puta bio akreditiran na Olimpijskim igrama. Najviše se proslavio kao autor eseja o dopinškoj aferi vezanoj uz Bena Johnsona u Seoulu 1988. godine. Kao novinar je reagirao i po terorističkom napadu 1972. u Münchenu. Za svoju angažiranost i predan rad 2000. godine je u Sydneyu primio novinarsko priznanje od Međunarodnog olimpijskog odbora za novinarski doprinos Igrama i Olimpijskom pokretu. Hrvoje Macanović bio je istovremeno sportaš i jedan od prvih hrvatskih sportskih novinara. Prvi je izvještavao s Olimpijskih igara i to onih u Amsterdamu 1928., a kasnije je pratio čitav niz ljetnih i zimskih Igara (Bakić 2016:7).

Spomenimo i to kako je u listopadu 1956. godine s posebnom emisijom uživo TVZ najavio Olimpijske igre u Melbourneu. Sportska redakcija Hrvatske televizije po prvi puta sudjeluje u prijenosu Igara iz Barcelone 1992. godine, kada je uostalom Hrvatska po prvi puta samostalno sudjelovala u natjecanjima na Ljetnim igrama. Reportersko-tehničku ekipu tom su prilikom sačinjavali Fredi Kramer, Edo Pezzi, Branko Kanižaj, Ivo Škopljanac i Ognjen Naglič (Šarec 2008, Drpić et al. 1999).

Nažalost, u ovom radu zbog nedostupnosti izvora nismo u mogućnosti pružiti iscrpan popis svih hrvatskih novinara koji su izvještavali s Olimpijskih igara: u HOO-u ne postoji detaljna evidencija o tome, kao ni u Hrvatskom zboru sportskih novinara koji sudjeluje u akreditacijskim postupcima za Olimpijske igre. Međutim, načelno možemo reći kako raspoložemo o podacima o prisutnost 10 do 15 novinara po ljetnim Igrama, s tim da su redovito bili zastupljeni *Hina*, *Sportske novosti*, *Večernji list*, *Vjesnik* (do gašenja 2012.) te *Jutarnji list* (od 2000., budući da je pokrenut 1998.). Prisutnost ostalih redakcija bila je nestalna ovisno o pojedinim Igrama.

Na zimskim Olimpijskim igrama hrvatski su novinari bili najbrojniji u godinama uspjeha Janice i Ivice Kostelića (2002., 2014.) kada ih je bilo deset uključujući HRT. Na posljednjim Zimskim igrama u Pjongčangu 2018. akreditaciju je imalo troje hrvatskih novinara. Ovdje je potrebno spomenuti pravilo o smanjenju broja akreditacija za sljedeće Igre svaki put kada se na tekućim Igrama akreditacije ne iskoriste. Radi se o svojevrsnoj sankciji koja Hrvatsku očekuje i na Olimpijskim igrama u Parizu 2024.

Od stalno prisutnih redakcija na Olimpijskim igrama možemo spomenuti *HRT* (televiziju i radio). Za Olimpijske igre 2020. u Tokiju ekipu *HRT*-a sačinjavala je 47 ljudi, a tek su trećina novinari, a ostalo tehničko osoblje. *Nova TV* i *RTL* poslali su u Tokio po jednog novinara. Hrvatski olimpijski odbor je za tokijske igre dobio 15 akreditacija, od čega deset novinarskih i pet fotoreporterskih. Po prvi put od samostalnoga nastupa Hrvatske na Igrama s terena nisu izvještavali novinari *Sportskih novosti*.

7. OKOLNOSTI ODRŽAVANJA IGARA U TOKIJU

S obzirom na to da su se Olimpijske igre u Tokiju odvijale u specifičnim okolnostima uzevši u obzir globalnu pandemiju uzrokovanu virusom Covid-19, što je za posljedicu imalo odgađanje početka Olimpijskih igara za godinu dana te potom i brojne restrikcije vezane uz održavanje natjecanja i zabranu nazočnosti publike, prije same analize našeg istraživanja, uvodno ćemo prikazati prilike koje su prethodile Igrama i uvjete u kojima su one održane.

Mjesec dana uoči održavanja Igara u Tokiju NBC je izvještavao kako je Olimpijsko selo bilo spremno na prihvrat više od 12.000 sportaša iz čitavoga svijeta.²⁶ No, neizvjesnost je svejedno bila prisutna u zraku. Sama predsjednica organizacijskog odbora Olimpijskih igara Tokio 2020. Seiko Hashimoto, istaknula kako postoji mogućnost da se pojedinačna natjecanja otkazu u posljednjem trenutku ukoliko, zbog pozitivnog testa nekog od natjecatelja, sigurnost drugih sudionika bude ugrožena. Kako je NBC prenosio u istom prilogu, tada se još očekivalo kako će na tribinama biti publike, ali isključivo iz zemlje-domaćina, a ne i navijača iz inozemstva. Međutim uoči početka Igara, odlučeno je kako publike na stadionima ipak neće biti.

Za organizaciju Olimpijskih igara u Tokiju se, prije početka održavanja, procjenjivalo kako će biti najskuplje ljetne Igre u povijesti. Inicijalni troškovi su bili procijenjeni na 7,3 milijarde američkih dolara, da bi se uoči početka troškovi popeli na čak 26 milijardi.²⁷ Glavni razlog ovakvog poskupljenja je odgoda održavanja, ali i svi infrastrukturni troškovi odnosno povećanje cijene izgradnje novih ili obnove postojećih objekata. Naime, Tokio je već jednom bio domaćin Olimpijskih igara, davne 1964. godine. Uoči Olimpijskih igara 2020. gradili su se luksuzni stadioni čiji su autori bili prestižni svjetski i japanski arhitekti i umjetnici kao što su Kazuyo Sejima, Sou Fujimoto, Junya Ishigami i Yayoi Kusama.

Na povećanje cijene je utjecao i uvoz građevinskog materijala, trošak radne snage koje nedostaje te cijena održavanja infrastrukture koja se s predviđenih mjesec dana u 2020. godini zbog odgode produžila na godinu dana.²⁸ Tome je još potrebno pridodati trošak rada medicinskog osoblja čiji je angažman povećan zbog pandemije. Pripreme su skuplje koštale i sportaše u pojedinačnim natjecanjima koji su u pandemijskim prilikama bili prisiljeni, zbog

²⁶ One-Month Countdown To Long-Awaited Tokyo Olympics

<https://www.youtube.com/watch?v=JxNmBbouIqU>

²⁷ Wall Street Journal: How the Tokyo Olympics Became the Most Expensive Summer Games Ever | WSJ

<https://www.youtube.com/watch?v=gj7ecoHoDr0>

²⁸ *ibid.*

specifičnosti svojih treninga, pribaviti privatnu opremu. Izazov je ovom prilikom predstavljala i organizacija nošenja olimpijske baklje koju je iz Fukushime Japanom trebalo pronijeti 10.000 osoba.

Činjenica da na tribinama neće biti prisutni gledatelji dovela je do gubitaka očekivanih profita. Organizator nije mogao računati na prihod od prodaje ulaznica i suvenira, a bez mogućnosti zarade ostali su i ugostitelji i hotelijeri. Odsutnost gledatelja zasigurno je imala i negativan utjecaj na same natjecatelje naviknute na bodrenje navijača iz svoje zemlje. Organizacijski odbor uporno se odupirao pritisku otkazivanja ili odgode održavanja događaja. Pritisci su dolazili iz inozemstva, ali i od strane lokalnog stanovništva koje se većinski protivilo održavanju Igara zbog negativnog utjecaja koje bi one mogle imati na zdravstveno stanje populacije. Prema pisanju *New York Timesa* krajem svibnja 2021.godine 83 posto stanovništva Japana se protivilo održavanju Igara.²⁹ Općem dojmu sigurnosti nije pridonijela ni činjenica da je u Japanu od COVID-a preminulo preko 12.000 stanovnika te da je procijepljenost populacije bila jako niska.³⁰ i ³¹

²⁹ A new poll in Japan finds 83 percent don't want the Olympics
<https://www.nytimes.com/2021/05/18/world/asia/covid-japan-olympics-poll.html>

³⁰ Protests against Tokyo Olympics as Japan suffers Covid surge - BBC News
<https://www.youtube.com/watch?v=05B2T3ot204>

³¹ 'Stop the Olympics': hundreds protest outside Tokyo 2020 opening ceremony – Guardian News
<https://www.youtube.com/watch?v=4o09BxcHde8>

8. ZASTUPLJENOST NOVINARA I TELEVIZIJSKIH KUĆA NA OI U TOKIJU

Igre u Tokiju su se prenosile u preko 200 zemalja, a 130 televizijskih kuća je osiguravalo izravne prijenose sportskih natjecanja, što je dvostruko više u odnosu na Igre u Riju 2016.³² Brojka ne iznenađuje s obzirom na restrikcije i nemogućnost fizičkoga praćenja ovog kapitalnog sportskog događanja. Očekivano, nemogućnost nazočnosti uživo pobudila je veći interes za praćenjem prijenosa natjecanja. Naravno, sama popularnost Igara te činjenica kako na njima sudjeluju predstavnici preko 200 zemalja pobuđuje toliko zanimanje gledatelja koji Igre prate putem televizijskog prijenosa.

Prema pisanju *Nacionala*, na ovogodišnjim je Olimpijskim igrama u Tokiju bilo očekivano 70.000 olimpijskih službenika, natjecatelja, novinara i tehničkoga osoblja, koji su u Japan pristizali pod strogim restrikcijama.³³ Taj broj je bio manji od inicijalno očekivanoga iz razloga što su brojne ekipe odustale od puta zbog restriktivnih mjera smatrajući kako neće biti u mogućnosti adekvatno izvršavati svoj posao te popratiti sva događanja.

Od ukupnoga broja stranih posjetitelja oko 6.000 izvjestitelja, odnosno medijskih djelatnika, prenosilo je sportska natjecanja, a kako bi se njihovo kretanje u potpunosti moglo nadzirati bili su primorani nositi GPS uređaj za praćenje kretanja.³⁴ Mjere opreza, kojih su se novinarske ekipe morale pridržavati, podrazumijevale su mjerenje temperature tjedan dana prije planiranoga puta, dva obvezna testiranja, kao i svakodnevna testiranja za vrijeme boravka na Igrama. Ujedno, zabranjeno im je i kretanje izvan prostora natjecateljskih terena te hotela u kojima su boravili, a kretali su se organiziranim prijevozom. Nošenje maski je bilo obvezno prilikom razgovora sa sportašima i organizatorima, a kontakti s njima bili su reducirani. Od inicijalno predviđenih 350 hotela za potrebe boravka novinara, u konačnici je taj broj pao na samo 150. Po dolasku u Japan, novinari su bili obvezani provesti tri dana u karanteni u hotelu, a dnevni izlasci su bili ograničeni na 15 minuta izlaska u svrhu nabavke. Odlasci u restoran su također bili zabranjeni, no imali su mogućnost naručivanja hrane izvana.³⁵

³² Tokyo Live Broadcast

<https://www.insidesport.co/tag/tokyo-olympics-live-broadcast/>

³³ Nacional- Nikad teže Olimpijske igre za novinare

<https://www.nacional.hr/nikad-teze-olimpijske-igre-za-novinare/>

³⁴ Tokyo 2020: les journalistes de l'étranger seront surveillés par GPS

<https://www.lefigaro.fr/sports/jeux-olympiques/tokyo-2020/fil-info/tokyo-2020-les-journalistes-de-l-etranger-seront-surveilles-par-gps-1046761>

³⁵ BBC NEWS – Olimpijske igre u Tokiju

Prema pisanju Hrvatskog olimpijskog odbora, osim naših natjecatelja te akreditiranih medijskih predstavnika na Igrama je bila prisutna i hrvatska tvrtka Croatel, jedna od vodećih produkcijskih kompanija koja je bila angažirana i na Igrama u Rio de Janeiru pet godina ranije.³⁶

Zemlja	TV kuća
Afganistan	ATN
Albanija	RTSH
Andora	RTVA
Antiga i Barbuda	CNS
Armenija	APMTV
Australija	Seven Network
Austrija	ORF
Argentina	<ul style="list-style-type: none"> • TVP • DeporTV • TyC Sports
Azerbajdžan	AzTV
Bangladesh	BTV
Barbados	CBC
Bahami	ZNS
Bjelorusija	Belteleradio
Belgija	<ul style="list-style-type: none"> • RTBF • VRT
Benin	ORTB
Butan	BBS

<https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-57944795>

³⁶ Croatel - dio produkcijske elite koja je iz Tokija radila prijenose za čitav svijet

<https://www.hoo.hr/hr/tokio-2020/oi-tokio/6834-croatel-dio-produkcijske-elite-koja-je-iz-tokija-radila-prijenose-za-citav-svijet>

Bolivija	Bolivisión
Bosna i Hercegovina	BHRT
Brazil	<ul style="list-style-type: none"> • Grupo Globo • BandSports
Bruneji	RTB
Bugarska	BNT
Burkina Faso	RTB
Kambodža	Hang Meas
Kamerun	CRTV
Kanada	<ul style="list-style-type: none"> • Bell Media • CBC/Radio-Canada • Sportsnet • TLN
Karibi	<ul style="list-style-type: none"> • International Media Content Ltd. • SportsMax
Čile	<ul style="list-style-type: none"> • TVN
Kina	<ul style="list-style-type: none"> • CCTV • Migu
Kineski Taipei	<ul style="list-style-type: none"> • Chunghwa Telecom • EBC • ELTA • PTS
Cookovo otočje	Elijah Communications
Kolumbija	Caracol Televisión
Kostarika	Repretel
Hrvatska	HRT
Kuba	ICRT
Cipar	CyBC
Češka	ČT
DR Kongo	RTNC
Danska	DR
Dominikanska Republika	Antena 7
Istočni Timor	RTTL
Ekvador	<ul style="list-style-type: none"> • RTS

	<ul style="list-style-type: none"> • TVC
El Salvador	Canal 12
Estonija	<ul style="list-style-type: none"> • ERR • Postimees Group
Etiopija	ETV
Fidži	<ul style="list-style-type: none"> • Fiji TV • Mai TV
Finska	Yle
Francuska	<ul style="list-style-type: none"> • France Télévisions • Eurosport
Gabon	RTG
Gruzija	GPB
Njemačka	<ul style="list-style-type: none"> • ARD • ZDF
Gana	GTV Sports
Grčka	ERT
Grenada	GBN
Gvatemala	Chapín TV
Gvineja	RTG
Honduras	VTV
Hong Kong	<ul style="list-style-type: none"> • DAZN • i-Cable • PCCW • TVB
Mađarska	MTVA
Island	RÚV
Indija	Doordarshan
Indonezija	<ul style="list-style-type: none"> • Emtek • TVRI
Iran	IRIB
Irska	RTÉ
Izrael	Sports Channel
Italija	RAI
Obala bjelokosti	RTI
Jamajka	TVJ
Japan	Japan Consortium
Kazahstan	<ul style="list-style-type: none"> • Khabar • RTRK

Kenija	KTN
Kiribati	Wave TV
Kosovo	RTK
Kirgistan	KTRK
Laos	LNTV
Latvija	LTV
Lihtenštajn	SRG SSR
Litva	TV3
Luksemburg	RTL
Makao	TDM
Malavi	MBC
Malezija	<ul style="list-style-type: none"> • Astro • RTM • Unifi TV
Maldivi	PSM
Mali	ORTM
Mauricijus	MBC
Meksiko	<ul style="list-style-type: none"> • Televisa • TV Azteca • Imagen Televisión
Moldova	TVR
Mongolija	<ul style="list-style-type: none"> • C1 • Eagle TV • Edu TV • ETV • NTV • SBN • Star TV • TM TV • TV5 • TV8 • TV9 • UBS • VTV
Crna Gora	RTCG
Namibija	NBC
Nepal	NTV
Nizozemska	NOS

Novi Zeland	<ul style="list-style-type: none"> • Sky • TVNZ
Nikaragva	Canal 10
Nigerija	NTA
Niue	BCN
Sjeverna Koreja	SBS
Sjeverna Makedonija	MRT
Norveška	TVNorge
Pakistan	PTV
Palau	PNCC
Papua Nova Gvineja	EM TV
Paragvaj	SNT
Peru	Grupo ATV
Filipini	<ul style="list-style-type: none"> • Cignal TV • PLDT
Poljska	TVP
Portugal	RTP
Rumunjska	TVR
Rusija	<ul style="list-style-type: none"> • Channel One • Match TV • Telesport • VGTRK
Sveti Kristofor i Nevis	The Cable
Samoa	SBC
San Marino	RAI
Srbija	RTS
Sejšeli	SBC
Singapur	Mediacorp
Slovačka	RTVS
Slovenija	RTV
Solomonski otoci	Solomon Telekom
Španjolska	RTVE
Južnoafrička Republika	<ul style="list-style-type: none"> • SABC • SuperSport
Južna Koreja	<ul style="list-style-type: none"> • KBS • MBC • SBS • Naver

	<ul style="list-style-type: none"> • Wavve • AfreecaTV
Šri Lanka	Rupavahini
Surinam	<ul style="list-style-type: none"> • ATV • SCCN
Švedska	Kanal 5
Švicarska	SRG SSR
Tadžikistan	TV Varzish
Tanzanija	ZBC2
Tajland	<ul style="list-style-type: none"> • AIS • GMM25 • Plan B • JKN18 • PPTV • TPT • NBT • ThaiPBS • True4U
Togo	TVT
Trinidad i Tobago	CNC3
Turska	TRT
Uganda	NBS
Ukrajina	Suspilne
Ujedinjeno Kraljevstvo	<ul style="list-style-type: none"> • BBC • Eurosport
SAD	NBCUniversal
Urugvaj	<ul style="list-style-type: none"> • TNU • Tenfield
Uzbekistan	MTRK
Venecuela	<ul style="list-style-type: none"> • TVES • Vrio Corp.
Vijetnam	<ul style="list-style-type: none"> • VTV • HTV
Zambia	Muvi TV

Tablica 2. Prikaz TV kuća koje su prenosile ovogodišnje OI iz Tokija po zemljama³⁷

Unatoč iznimno velikom broju televizijskih kuća koje su prenosile ovogodišnje Igre (očekivanja su bila kako će zbog nemogućnosti fizičke prisutnosti u publici interes javnosti za praćenje putem TV prijenosa biti izraženiji), ovo su bile u dosta vremena najslabije praćene Igre putem malih ekrana. Naime, ceremoniju otvorenja u SAD-u pratio je najmanji broj gledatelja u posljednje 33 godine, odnosno od 1988. kada su Igre održane u Seulu. Prema pisanju *New York Timesa*³⁸ ukupan broj televizijskih gledatelja bio je za 42 posto niži u usporedbi s Igrama u Riju 2016. kada ih je putem malih ekrana pratilo 26,7 milijuna. Usporedimo li ih s Igrama u Londonu 2012. gledalo ih je više nego dvostruko manje.

Kod nas je početak održavanja Igara također pobudio relativno malen interes, no to se promijenilo osvajanjem prvih medalja za Hrvatsku. Kao jedan od glavnih razloga slabije praćenosti moguće je navesti činjenicu kako dobar dio ekipnih sportova nije bio prisutan na ovogodišnjim natjecanjima (Hrvatska je predstavnike ekipnih sportova imala samo u vaterpolu), dakle posljedično je razumljivo kako je i interes publike za praćenjem tih vrsta natjecanja kod kojih je napetost i natjecateljski duh izraženiji izostao. Individualni sportovi i inače privlače manje publike. Dodajmo tome i činjenicu kako odsutnost publike u gledalištu i čitava navijačka atmosfera koja je izostala za sobom nose svojevrsnu komornu atmosferu na koju gledatelji nisu naviknuli i stoga nisu imali potrebu pratiti čitava događanja. Zbog odsutnosti navijačke atmosfere i neuobičajene dinamike sportskih natjecanja, gledatelji su u manjoj mjeri bili zainteresirani pratiti čitava natjecanja. Još jedan od presudnih čimbenika televizijske praćenosti bila je i vremenska razlika, odnosno prijenosi u vrijeme koje većini aktivne populacije nije vrijeme predviđeno za praćenje sportskih natjecanja.³⁹

Ovo nisu i jedini razlozi pada praćenja Olimpijskih igara putem televizije. Na takav pad utjecala je i pojava sve većeg broja streaming servisa putem kojih su gledatelji pratili natjecanja. Ujedno, zbog odsutnosti opće euforije, kolektivnog natjecateljskog i navijačkoga duha, gledatelji su u većoj mjeri bili zainteresirani za praćenje ishoda ili kulminacija natjecanja negoli za praćenje integralnih prijenosa. Kao izvrstan medij u svrhu informiranja o ishodu natjecanja pokazale su se društvene mreže koje bilježe puno veću praćenost.

³⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_2020_Summer_Olympics_broadcasters

³⁸ 1. Tokyo Olympics Draw Smallest Summer Games TV Audience Since 1988
<https://www.nytimes.com/2021/08/09/business/media/tokyo-olympics-nbc-ratings.html>

³⁹ Prati li više itko Olimpijske Igre
<https://www.index.hr/sport/clanak/prati-li-vise-olimpijske-igre/2293390.aspx>

8.1. HRT-ovi novinari na OI u Tokiju

HRT-ovu je ekipu, naime, sačinjavalo 47 ljudi koji su o događanjima s Igara izvještavali u specijaliziranoj emisiji (N)ippon te izravno sa svih događaja na kojima su nastupali hrvatski sportaši, kao i sa najzanimljivijih događaja poput utakmica košarkaške reprezentacije SAD-a ili atletskih, plivačkih i gimnastičkih natjecanja kao tri bazična sporta. U večernjoj emisiji (N)ippon radili su se posebni prilozi, intervjui iz Japana. Uključeno je bilo osam radijskih voditelja i 12 novinara HTV-a, među kojima i Bruno Kovačević, glavni urednik programskih kanala HTV-a, kojem je ovo bio jedanaesti odlazak na Igre. U svojstvu voditelja projekta OI na HTV-u prisutan je bio Viki Ivanović, glavni tehničar Zvonimir Jukica, režiser Dražen Iričanin, montažer Robert Petrinc te producenti Goran Kričković i Bruno Uhernik. Prisutni komentatori i novinari bili su Zrinka Grancarić, Marija Žužak, Stjepan Balog, Marko Šapit, Robert Jelečević, Edin Mahmuljin, Luka Petrinc, Mihovil Horvat, Danijel Križ, Martina Validžić, zatim snimatelji Siniša Galar, Bojan Draksler, Darijo Kiš, Krešimir Ostarčević i tonski snimatelji Saša Anetić i Srećko Čabraja. Od montažera prisutni su bili Tihomir Tonžetić, Boris Lukša i Saša Anetić te Dražen Lipka kao snimatelj, Saša Anetić kao tonski snimatelj te Saša Petrić kao montažer. Radijsku su ekipu HRT-a predstavljali Davor Buconić, Srđan Fabijanac, Krešimir Gotlin, Davor Lulić, Marko Šivak i Sanja Žiger Frljuk, kao i tehničari Davor Iljadica i Danijel Požgaj. Posebnost ove ekipe je bila i ta da je njenim dijelom bila i osoba zadužena za COVID protokol, Gordana Tuđman. Uspjeli su realizirati 240 sati izravnoga prijenosa s Igara. Izuzev pandemije koja je uvelike otežavala organizaciju i praćenje Igara, ekipa je krenula za Japan dosta ranije i zbog drugih okolnosti: jedan dio kako bi pripremio opremu u International Broadcast Centru, a drugi čak četiri dana ranije zbog dužine leta, zatim *jetlaga*, ali i specifičnih klimatskih prilika, odnosno velikih vrućina koje u Japanu prati specifično visoka koncentracija vlage.⁴⁰

⁴⁰ HRT – Reportaža iz Tokija

<https://magazin.hrt.hr/zabava/hrt-reportaza-iz-tokija-jedan-dan-s-hrt-ovom-ekipom-na-oi-u-tokiju-2459354>

9. PRAĆENOST SLUŽBENIH PROFILA OI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

U suprotnosti sa slabom praćenošću televizijskih prijenosa, praćenost putem interneta, tijekom Olimpijskih igara u Tokiju 2021. godine, bila je iznimno velika. Igre je pratilo prosječno 15 milijuna gledatelja putem šest milijardi minuta streaminga te je zabilježeno 2,9 milijuna posjeta na društvenim mrežama kao što su Facebook, Twitter i Instagram.⁴¹ Kao što smo spomenuli u prethodnom poglavlju, zbog vremenske razlike koja je ograničavala zainteresiranoj publici da natjecanja prate putem televizijskih prijenosa, publika se okrenula internetu, streamingu i društvenim medijima kako bi popratila dijelove i rezultate natjecanja od njihovog posebnoga interesa. Stoga ne možemo konstatirati kako je zanimanje javnosti za ovogodišnja natjecanja bilo manje, već se jednostavno medij i način praćenja promijenio. Pritom je potrebno uzeti u obzir i pad interesa za praćenjem natjecanja s obzirom na odsutnost publike u gledalištima i atmosfere koju ono sa sobom nosi.

Ovaj trend, naime, nije toliko recentna pojava budući da su i Ljetne igre u Rio de Janeiru 2016. također zabilježile veću praćenost putem društvenih medija i Interneta. To je i razumljivo s obzirom na dinamiku života i promijenjene navike konzumacije medijskih pa tako i sportskih sadržaja, a isto tako i različite vremenske zone između Europe i Brazila. Stoga je bilo i za očekivati da će Igre u Tokiju putem društvenih medija pratiti veći broj ljudi.

Prema podacima prikupljenima po okončanju Igara, službena *Facebook* stranica „Tokyo 2020“ imala je milijun pratitelja, a svakodnevne objave u vidu fotografija ili videa s popratnim tekstualnim sadržajem objavljujane tijekom održavanja natjecanja imale su od nekoliko stotina do 35 tisuća reakcija bez komentara, kao i mnoštvo dijeljenja. Najveći interes, odnosno reakciju

⁴¹ Olimpijske Igre u Tokiju "Najgledanije igre u povijesti na Internetu", ali ne i na televiziji <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/olimpijske-igre-u-tokiju-najgledanije-igre-u-povijesti-na-internetu-ali-ne-i-na-televiziji-15094006>

pratitelja stranice, pobudio je sadržaj vezan uz otvorenje Igara, a kasnije je taj broj reakcija zamjetno opadao. Ujedno, na službenoj Facebook stranici svakodnevno se objavljujao raspored natjecanja sa specifikacijama o vremenu održavanja.

Službena stranica Igara na *Twitteru* imala je 6,5 milijuna pratitelja te ukupno 7552 objave. U usporedbi s *Facebook* stranicom, na *Twitteru* je obavljen daleko veći broj sadržaja te je on objavljivan učestalije. Objave se tiču općih informacija, rasporeda i rezultata natjecanja, dobar dio njih je posvećen paraolimpijcima, dok su među objavama s najvećim brojem reakcija one o najavi Igara u Parizu 2024., kao i objave vezane uz svečanosti otvaranja i zatvaranja Igara.

Službena stranica na *Instagramu* imala je 1,1 milijun pratitelja, a tamo su se objave sukladno prirodi medija svodile na fotografije uz kraći tekstualni opis i *hashtagove*, a ono što je specifično za objave na ovom mediju jeste iznimno velik broj reakcija na fotografije. Najveći broj reakcija na pojedinačnu objavu prelazi 220 tisuća, a više je objava s preko 100 tisuća reakcija.

	<i>Facebook</i>	<i>Twitter</i>	<i>Instagram</i>
Broj pratitelja	1,000.000	6,528.566	1,100.000

Tablica 3. Broj pratitelja društvenih mreža OI (autorska obrada)

10. ANALIZA I SINTEZA ISTRAŽIVANJA

U ovom su poglavlju prikazani rezultati analize medijskoga sadržaja s ciljem testiranja prethodno postavljenih hipoteza, odnosno istražena je povezanost Olimpijskih igara i nekih od aspekata izvještavanja o njima. U tu su svrhu postavljene tri hipoteze koje se tiču povećanog zanimanja javnosti za grad, tj. zemlju domaćina natjecanja, potom za afere i skandale vezane uz održavanje i organizaciju natjecanja, kao i povećan interes za sferu privatnoga života natjecatelj(ic)a na Igrama. Analiza je provedena na člancima vezanima uz OI u Tokiju te njihove sudionike na portalima *Indeks.hr*, *Sportske novosti* te na *HRT*-u. Analizirani su članci objavljeni u periodu dva mjeseca uoči održavanja Igara, tijekom njihovog održavanja i neposredno nakon održavanja.

10.1. Analiza praćenja sadržaja o Japanu koji nije vezan za Olimpijske igre

Kako bismo potvrdili, odnosno opovrgnuli, prvu hipotezu koja glasi „Održavanje OI u Tokiju (Japan) podiže zanimanje javnosti i posljedično intenzivnije izvještavanje o samom gradu, odnosno zemlji“ pretražili smo navedeni korpus (*HRT*, *Sportske Novosti* te *Indeks.hr*). Analizirane su teme članaka te je odgovoreno na pitanje je li uistinu i prilikom ovih Igara vladao pojačan interes publike, odnosno izvjestitelja za grad, odnosno zemlju održavanja Igara.

Rezultati pretrage članaka na *Index.hr* dali su sljedeće rezultate: u razdoblju tijekom održavanja Olimpijskih igara (kao i par mjeseci uoči te netom po završetku) na *Index.hr* je pronađeno 13 tekstova, u kojima su teme margine Olimpijskih igara i vijesti iz Tokija ili iz Japana. Iz rezultata pretrage prema ključnim riječima „Japan“ i „Tokio“ razvidno je kako nema uobičajenih tema uoči Olimpijskih igara kao što su to upute za posjetitelje, kulturološke posebnosti, znamenitosti ili popratna događanja koja pobuđuju interes posjetitelja. Tekstove je moguće podijeliti u nekoliko kategorija: one koji prate pandemijsku situaciju tijekom i uoči natjecanja, prosvjede protiv održavanja Igara, a samo nekolicina tekstova nije dijelom istih tema. Primjera radi, onaj o ekstremno visokoj cijeni ulaznica, obljetnici tragedije u Hirošimi, događaju iz crne kronike te dva vezana uz zdravlje: članak o tajni dugovječnosti Japanaca te mogućnosti da majke koje doje povedu djecu u Tokio. Možemo, stoga, zaključiti kako na

primjeru analiziranih članaka dostupnih na *Index.hr* tijekom održavanja Igara gotovo uopće nisu bile zastupljene teme i zanimljivosti koje nemaju veze s održavanjem Olimpijskih igara, niti sa samom državom ili gradom-domaćinom.

Rezultati pretrage *Sportskih novosti* dali su poprilično slične naslove i sadržaje, s tim da je bilo za očekivati kako ćemo na ovom portalu s obzirom na specifičnost tematike, zateći i inače manji broj članaka o prilikama u gradu, odnosno zemlji održavanja. I u ovom su slučaju rezultati pokazali isključivu preokupaciju pandemijskim uvjetima u kojima su Igre održane, dok je samo jedan članak posvećen ekstremnim klimatskim prilikama u Japanu.

Ponovno, i na *HRT-u* gotovo su svi članci o Japanu i Tokiju bili posvećeni pandemijskim prilikama u kontekstu održavanja Igara, dok je jedan posvećen obljetnici u Hirošimi, jedan o obrani od cyber napada i jedan o elementarnoj nepogodi. Iznimka je bila emisija *Nippon* u kojoj su Martina Validžić i Edin Mahmuljin radili, svaku večer, priloge nevezane uz Olimpijske igre, što ipak djelomično potvrđuje hipotezu o povećavanju interesa i izvještavanja o kulturi zemlje domaćina. Stoga je moguće zaključiti kako je ova hipoteza djelomično potvrđena, budući da su se prilozima o ovoj temi emitirali na *HRT-u*, ali ne i na portalima.

10.2. Analiza sadržaja tekstova o skandalima na Olimpijskim igrama

Druga je hipoteza glasila kako su „afere i skandali vezani uz sudionike i organizatore sastavnim dijelom izvještavanja o Olimpijskim igrama“. Suprotno situaciji s prethodnom hipotezom, smatramo kako pandemija neće hipotezu opovrgnuti, već bi dapače situaciju mogla i intenzivirati. Pretraživanje u ovu svrhu smo proveli na istom korpusu: tekstovima vezanima uz OI u Tokiju te njihove sudionike na portalima *Indeks.hr*, *Sportske novosti* te *HRT-u*. Analizirani su članci objavljeni u razdoblju dva mjeseca uoči održavanja Igara, tijekom njihovog održavanja i neposredno nakon održavanja.

Dakle, bez obzira na pandemiju tema o aferama nije manjkalo, a pretraga na portalu *Indeks.hr* je rezultirala pronalaskom 11 članaka s temama od onih koje se tiču natjecatelja i koje su odjeknule u čitavom svijetu (slučaj bjeloruske atletičarke koja je zatražila azil), suspenzije ruskih natjecatelja zbog dopinga, manjih skandala vezanih uz stav pojedinih natjecatelja, nesportskih poteza natjecatelja pa do onih lokalne i regionalne prirode (najava dolaska na proslavu Oluje Mateje Jelić, srpskog prekida prijenosa za vrijeme nastupa Kosova i sl.).

Ni u *Sportskim Novostima* tema vezanih uz afere ne manjka, a zastupljene su slične kao i na *Index.hr* i u istom broju (11 članaka): to su uglavnom manji skandali o kojima se nije puno

pisalo, a glavne afere su bile vezane uz špekulacije o pokušaju cyber napada Rusije zbog diskvalifikacije vezane uz korištenje dopinga, dok je afera vezana uz situaciju bjeloruske atletičarke naišla na najveći odjek. Atletičarka Kristina Cimanovskaja je, naime, zatražila azil i pomoć policije iz razloga što ju je Bjeloruski olimpijski odbor prisilno pokušao ukrcati u zrakoplov.

Pretraživanjem *HRT*-a na temu afera i skandala vezanih uz ovogodišnje Igre zatekli smo 12 tekstova na slične teme kao i u prethodnom korpusu (pitanje bjeloruske atletičarke, tekst o ruskim natjecateljima s obzirom na diskvalifikaciju ruskog Odbora te onaj o optužbama o planiranom cyber napadu), ali i one koje se u prethodna dva medija ne spominju. Radi se o „standardnim“ člancima o aferama na sportskim natjecanjima, odnosno zloupotrebi dopinga od strane dviju natjecateljica, članak o smrti novozelandske natjecateljice, kao i ostavkama zbog rasističkih i seksističkih komentara članova Organizacijskih odbora.

10.3. Analiza tekstova o privatnim životima natjecatelja

Treća se hipoteza odnosi na praćenje sportašica i sportaša izvan samog natjecanja. Hipoteza glasi kako osim izvještavanja sa sportskih natjecanja, mediji izvještavaju i o privatnim životima sudionika i sudionica. Uspjesi ili pak skandali vezani uz pojedine sportaše pobuđuju interes javnosti za njihov privatni život i njihov profesionalni put što rezultira većim brojem članaka o njihovom privatnom životu ili o detaljima vezanima uz njihovo sudjelovanje na natjecanju, kao i o zdravstvenom stanju koje je neposredno vezano uz sportaše. Hipoteza je glasila: „Uz samo izvještavanje sa sportskih natjecanja s Olimpijskih igara mediji izvještavaju i o životnim pričama sudionika.“

Pretraga na *Index.hr* dala je rezultat od 21 članka posvećenih uspješnim natjecateljima, a posebice hrvatskim. Iako rijetki od njih izvještavaju o integralnoj životnoj priči natjecatelja, prenose okolnosti natjecanja, treninga i priprema, situacije koje su prethodile iznimnim rezultatima, kao i detalje vezane uz privatni život natjecatelja. Razumljivo je kako su hrvatski mediji najveću pozornost posvetili hrvatskim sportašima. Veći broj članaka posvećen je osvajačici zlatne medalje, Mateji Jelić, što zbog izvanrednog uspjeha, što zbog pitanja njene najave kako dolazi na proslavu obljetnice Oluje, što je izazvalo kaos u srpskim medijima.

Rezultati ove pretrage pokazali su kako je na *Sportskim novostima* bio prisutan veći broj članaka (11) o privatnom životu sportaša i to najviše iz perspektive članova njihovih obitelji ili odnosa sa članovima obitelji ili pak drugim privatnim vezama. Pozornost je i u ovoj kategoriji

ponovno izazvala bjeloruska atletičarka te situacija vezana uz njen azil, potom priča o kćeri Brucea Springsteena, koja je predstavljala SAD u konjičkom sportu, zdravstvenim stanjima natjecatelja te njihovoj poveznici s drugim poznatim ličnostima.

Glavna tema članka na HRT-u, a koji se dotiču privatnih detalja iz života natjecatelja, prvenstveno su bili o poteškoćama s kojima su se susretali, ali i na njihove izraze odlučnosti i neodustajanja, posebice oni koji se tiču sudjelovanja sportaša na Paraolimpijskim igrama.

Među hrvatskim sportašima čije su životne priče bile dostupne u medijima svakako treba spomenuti olimpijsku prvakinju u taekwondou Mateu Jelić, čija je priča vezana uz pitanje nacionalnosti (Srpski mediji: Jelićka opet provocira. Živjela kod Srkinje, a sad slavi Oluju)⁴² te s njom povezanog članka Matea Jelić predstavljena kao počasna gošća na Thompsonovom koncertu u Hercegovini⁴³ izazvala najveći interes čitatelja što je vidljivo iz broja dijeljenja poveznice te komentara (najviše komentara imala je upravo objava o Thompsonovom koncertu - 33), nerijetko uvredljivog i provokativnog sadržaja. Ujedno se pisalo i o podršci koju joj je u kritičnim trenucima, kada joj je bio ugrožen život, pružila višestruka olimpijska pobjednica Janica Kostelić (Kako je Janica spasila karijeru nove hrvatske heroine: ‘Promijenila mi je život! plakala sam...’).⁴⁴

Veći broj članaka na *Indeks.hr* te *Sportskim novostima* bio je posvećen izvanrednim uspjesima i životnom putu, odnosno sportskom usponu braće Sinković: Zlatna braća Sinković: „Kako je dobro skinuti masku. Ispisali smo povijest“⁴⁵, Veličanstvena braća Sinković napravila nešto što nije nitko u povijesti⁴⁶, „Već 10 godina svi očekuju da ćemo osvojiti zlato. Favoriti smo, ali nitko nam ga ne neće pokloniti...“⁴⁷, Oni su Janica s veslima, mašine za skupljanje medalja, a noćas su postigli - neviđeno u svome sportu!⁴⁸ Radi se mahom o pozitivno intoniranim člancima o junacima Igara u Tokiju.

⁴² <https://www.index.hr/sport/clanak/srpski-mediji-jelicka-opet-provocira-zivjela-kod-srkinje-a-sad-slavi-oluju/2295378.aspx>

⁴³ <https://www.index.hr/sport/clanak/matea-jelic-predstavljena-kao-pocasna-gosca-na-thompsonovom-koncertu-u-hercegovini/2294507.aspx>

⁴⁴ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/kako-je-janica-spasila-karijeru-nove-hrvatske-heroine-promijenila-mi-je-zivot-plakala-sam-15090749>

⁴⁵ <https://www.index.hr/sport/clanak/zlatna-braca-sinkovic-kako-je-dobro-skinuti-masku-ispisali-smo-povijest/2293727.aspx>

⁴⁶ <https://www.index.hr/sport/clanak/velicanstvena-braca-sinkovic-napravila-nesto-sto-nije-nitko-u-povijesti/2023968.aspx>

⁴⁷ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/vec-10-godina-svi-ocekuju-da-cemo-osvojiti-zlato-favoriti-smo-ali-nitko-nam-ga-ne-uce-pokloniti-15091174>

⁴⁸ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/oni-su-janica-s-veslima-masine-za-skupljanje-medalja-a-nocas-su-postigli-nevideno-u-svome-sportu-15091476>

Oba su portala pisala o borbenom duhu i ustrajnosti Damira Martina u člancima, kao i o podršci koju je imao od svoje obitelji i navijača: Martin se emotivno slomio i zaplakao: „Bili ste tu i kad nisam mogao prismrditi vrhu“⁴⁹, Damir Martin: „Želim i sebi i svima pokazati koliko vrijedim, a jedna stvar mi se nikako ne sviđa“⁵⁰, Otac čovjeka koji je oduševio čitavu hrvatsku: „gledajući njega ili odmah ozdraviš ili dobiješ infarkt“⁵¹, Gospodin „emotivac“, šampion i hrvatsko „hrabro srce“: „Ovo je nenormalno! Ja sam nevera iz vedra neba“.⁵²

Zanimanje javnosti izazvao je i gimnastičar Tin Srbić te njegova obiteljska priča. Na portalima je pretraga rezultirala tekstovima: Srbić je morao brzo odrasti nakon očeve nesreće, na treninzima je riskirao život⁵³, Emotivna poruka Tina Srbića. "Bio sam dječak koji sanja, ali ovo još ne shvaćam"⁵⁴, Srbić nakon srebra: „Mama ni ne zna da sam osvojio medalju“⁵⁵, Mama Tina Srbića: „Fućka mi se za medalju, želim samo da sleti zdrav i sretan“⁵⁶, Skromni dečko iz Dubrave: tatina bolest gurala ga je naprijed, a karijeru mu je usmjerila ozljeda lakta⁵⁷, Trener ponajboljeg hrvatskog sportaša opisao teške trenutke: „Skoro je odustao od svega, evo zašto je uspio“⁵⁸

U našem radu naveli smo primjere samo nekolicine hrvatskih sportaša o čijim se privatnim životima pisalo tijekom Olimpijskih igara. O životnim i sportskim putovima pisalo se i o ostalim hrvatskim olimpijcima, ne samo o onima koji su osvojili medalje. Primjerice, hrvač Ivan Huklek ostao je na korak do medalje. Izgubio je u borbi za broncu, a o njegovoj tužnoj životnoj priči i smrti njegove sestre pisali su gotovo svi hrvatski mediji.⁵⁹

⁴⁹ <https://www.index.hr/sport/clanak/martin-se-emotivno-slomio-i-zaplakao-bili-ste-tu-i-kad-nisam-mogao-prismrditi-vrhu/2293953.aspx>

⁵⁰ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/damir-martin-zelim-i-sebi-i-svima-pokazati-koliko-vrijedim-a-jedna-stvar-mi-se-nikako-ne-svida-15090101>

⁵¹ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/otac-covjeka-koji-je-odusevio-citavu-hrvatsku-gledajuci-njega-ili-odmah-ozdravis-ili-dobijes-infarkt-15092038>

⁵² <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/gospodin-emotivac-sampion-i-hrvatsko-hrabro-srce-ovo-je-nenormalno-ja-sam-nevera-iz-vedra-neba-15091957>

⁵³ <https://www.index.hr/sport/clanak/srbic-je-morao-brzo-odrasti-nakon-ocve-nesrece-na-treninzima-je-riskirao-zivot/2294856.aspx>

⁵⁴ <https://www.index.hr/sport/clanak/tin-srbic-poslao-emotivnu-poruku-iz-tokija-20-godina-svaki-dan-treniram-za-ovo/2294940.aspx>

⁵⁵ <https://www.index.hr/sport/clanak/srbic-nakon-srebra-mama-ni-ne-zna-da-sam-osvojio-medalju/2294857.aspx>

⁵⁶ <https://www.index.hr/sport/clanak/mama-tina-srbica-fucka-mi-se-za-medalju-zelim-samo-da-sleti-zdrav-i-sretan/2294879.aspx>

⁵⁷ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/skromni-decko-iz-dubrave-tatina-bolest-gurala-ga-je-naprijed-a-karijeru-mu-je-usmjerila-ozljeda-lakta-15092620>

⁵⁸ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/trener-ponajboljeg-hr-sportasa-opisao-teske-trenutke-skoro-je-odustao-od-svega-evo-zasto-je-uspio-15093124>

⁵⁹ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/teska-prica-novog-hrvatskog-junaka-postao-otac-sve-je-bilo-idealno-a-onda-je-dozivio-veliku-tragediju-15071749>

U svakom slučaju, na gore navedenim primjerima tekstova dokazali smo i treću hipotezu, onu o povećanom zanimanju javnosti i medija za životne priče natjecatelja koji ostvaruju iznimne rezultate. Za tekstove ove tematike svojstven je dramatičan izričaj te veća upotreba superlativa i epiteta te je naglasak na dojmovima njihovih obitelji i bliskih osoba.

11. ZAKLJUČAK

Uvidom u tekstove koji izvještavaju o prilikama u zemlji i gradu domaćinu, hipotezu o povećanom zanimanju javnosti, a samim time i pojačanom izvještavanju o njima, možemo opovrgnuti i to isključivo zbog specifičnosti situacije u kojoj su se Olimpijske igre u Tokiju održale. Izuzev nekoliko članaka o klimatskim prilikama u Japanu, gotovo svi ostali su posvećeni utjecaju koronavirusa na održavanje Igara i posljedičnim restrikcijama. Iznimka je koja hipotezu potvrđuje emisija *Nippon* u kojoj su Martina Validžić i Edin Mahmuljin radili priloge nevezane uz Olimpijske igre, što potvrđuje hipotezu o povećavanju interesa i izvještavanja o kulturi zemlje domaćina.

Možemo konstatirati kako smo svoju drugu hipotezu koja glasi da su „afere i skandali vezani uz sudionike i organizatore sastavnim su dijelom izvještavanja o OI“ potvrdili te da ova stavka nije ovisila o parametru pandemije. Afere i skandali sastavnim su dijelom organizacije i održavanja svih velikih sportskih natjecanja, budući da su u njih uložena velika financijska sredstva sponzora i zemlje organizatora te iz razloga što se nalaze pod budnim okom javnosti i novinara. Uz standardne afere koje inače prate odvijanje Olimpijskih igara (afere vezane uz doping i posljedične diskvalifikacije) u pretraženom smo korpusu naišli na teme ostavki iz razloga neetičkih postupaka i izjava što od strane sportaša, što od strane organizatora, kao i one vezane uz zategnuti odnos Rusije i organizatora Igara te skandal vezan uz bjelorusku atletičarku koji je ove godine naišao na najveći odjek u medijima. Druga hipoteza je ovom analizom dokazana.

Po provedenoj analizi možemo konstatirati kako je i treća hipoteza o povećanom interesu za izvještavanje o privatnom životu natjecatelja potvrđena. Najveći interes u tom smislu pobuđuju natjecatelji koji su postigli iznimne rezultate ili pak oni koji su se na svojem sportskom putu susreli s brojnim poteškoćama, bilo logističke prirode, bilo iz razloga što se radilo o paraolimpijskim sudionicima Igara. Priče o značajnim uspjesima načelno intrigiraju opću javnost u svim sferama života, a napose u sportu budući da se radi o disciplini koja je općerazumljiva i koja se s relativnom lakoćom može pratiti. Publika koja je zainteresirana za ovu vrstu priča jeste ona koja prvenstveno prati sport, a ujedno je intrigiraju i privatne okolnosti koje su dovele do iznimnih uspjeha. U sveopćoj pandemijskoj atmosferi straha i neizvjesnosti u potpunosti je razumljivo kako priče o uspjehu i svemu vezanom uz njega u publici bude pozitivne emocije i stoga ovakav medijski sadržaj rado konzumira.

Zaključno možemo reći kako Olimpijske igre još od antičkoga doba predstavljaju sportski događaj neusporedivoga značaja. S obzirom na medijsku popraćenost, kao i na zanimanje sponzora, moguće ga je usporediti samo još s najvećim nogometnim natjecanjima u današnje vrijeme. Međutim, za razliku od nogometnih natjecanja, kod modernih Olimpijskih igara još uvijek do većeg izražaja dolaze ideje njihova inicijatora: ideje o zajedništvu naroda, promicanju natjecateljskog duha no ne po svaku cijenu, važnost samoga sudjelovanja te promidžba zdravih navika.

S obzirom na brojnost zemalja čiji pojedinačni i ekipni predstavnici sudjeluju u natjecanjima, razumljiv je i ogroman interes svjetske populacije za ovo natjecanje. Mediji, ponajprije tiskani, a potom radio, televizija i internet sukcesivno su se uključivali u praćenje i prijenos natjecanja te izvještavanje o svim popratnim događajima i vijestima vezanima uz organizaciju i odvijanje Igara. Usprkos početnom pribojavanju kako će uključivanje svakog novog medija u prijenos natjecanja rezultirati manjom prodajom ulaznica, to nikada nije bio slučaj. Svaki je medij na sebi svojstven način pridonio dinamici i atmosferi kod prijenosa natjecanja. U današnje vrijeme, kada su publici dostupni svi mediji, primjetno je kako internet i društveni mediji zauzimaju sve značajnije mjesto kod praćenja ovog sportskog događaja, što je jednostavno odraz promjena u načinu života, u načinu konzumacije svih vrsta sadržaja, pa tako i sportskih. Logično je očekivati i daljnji porast praćenja sportskih događanja putem novih medija. Popularnost i praćenost Olimpijskih igara zasigurno neće opadati, već je samo pitanje medija putem kojih će ih publika konzumirati u budućnosti.

12. LITERATURA

- [1] A. Geurin, M. Naraine: 20 Years of Olympic Media Research: Trends and Future Directions, *Front, Sports Act. Living*, 2020.
- [2] J. Rodek: Sport i mediji. *Školski vjesnik*, 67 (1), 2018. str. 108.-121.
- [3] N. Nikpalj: Olimpijske igre u staroj Grčkoj. *Latina et Graeca*, 1 (7), 1976. str. 93.-98.
- [4] U. Pasini: Olimpijske igre. *Latina et Graeca*, 1 (22), 1983. str. 67-73.
- [5] Wilson, N. *Blago Olimpijskih igara*. Zagreb. Znanje, 2008.
- [6] M. Vasilj: *Sportsko novinarstvo, Synopsis*, Zagreb, 2014.
- [7] S. Malović: *Osnove novinarstva, Golden marketing*, Zagreb, 2005.
- [8] D. Beck, L. Bosshart: *Sports and Media u Communication Research Trends*, vol 22, br. 4, 2003.
- [9] R. Boyle: *Sports Journalism*, Sage Publications, London/Thousand Oaks/New Delhi, 2006.
- [10] J. Gizdić: *Hrvatska i olimpijska odličja*, Alfa, Zagreb, 2013.
- [11] W. Loosen: *Die Medienrealität des Sports. Evaluation und Analyse der Printberichterstattung*. Wiesbaden Deutscher Universitäts-Verlag, 1998.
- [12] Larrosa, M. *Broadcasting the Olympic Games - The Media and The Olympic Games - Television Broadcasting*, The Olympic Museum, Lausanne. 2016.
- [13] J. Grbavac, V. Grbavac: Pojava društvenih mreža kao globalnog komunikacijskog fenomena, *Media, culture and public relations*, 5, 2014, 2, 206-219
- [14] J. Van Dijck: *The Culture of Connectivity*, Oxford: Oxford University Press, 2013.
- [15] A. Drpić, Z. Kovačević, Ž. Susić: *50 godina, Hrvatski zbor sportskih novinara*, Zagreb, 1999.
- [16] M. Šarec: *Sjećanje na novinarstvo - 60. obljetnica HZSN-a*, Hrvatski zbor sportskih novinara Zagreb, 2009.
- [17] Bakić, M. *70 godina, a još se bavi sportom.... Hrvatski zbor sportskih novinara*. Zagreb. 2016.
- [18] B. Skoko, I. Vukasović: Organiziranje međunarodnih sportskih događaja kao promotivni i ekonomski alat države. *Market-Tržište*, 20 (2), 2008., str. 211.-230.
- [19] P. Lovesey: Conan Doyle and The Olympics in *Journal of Olympic History*, vol. 10., 2002. str. 6. – 9.

INTERNETSKI IZVORI:

1. *Veliki prosvjedi pred stadionom tijekom otvaranja OI-ja. Traži se otkazivanje Igara*
<https://www.index.hr/sport/clanak/veliki-prosvjedi-pred-stadionom-tijekom-otvaranja-oija-trazi-se-otkazivanje-igara/2292568.aspx> (24.7.2021.)
2. *U Japanu se cijepio mali postotak građana, postrožuju se mjere za Tokio*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/japan-postrozuje-mjere-u-tokiju-do-11-svibnja/2267482.aspx> (24.7.2021.)
3. *Tip u Tokiju nožem napao ljude u vlaku: "Htio sam ubiti žene koje izgledaju sretno"*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/tip-u-tokiju-nozem-napao-ljude-u-vlak-u-htio-sam-ubiti-zene-koje-izgledaju-sretno/2295724.aspx> (13.8.2021.)
4. *Japanski premijer preskočio dijelove govora u Hirošimi, ispričao se*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/japanski-premijer-preskocio-dijelove-govora-u-hirosimi-ispricao-se/2295480.aspx> (13.8.2021.)
5. *Japan obilježava 76. obljetnicu Hirošime, MOO odbio da sportaši odaju počast žrtvama*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/japan-obiljezava-76-obljetnicu-napada-na-hirosimu-usred-trajanja-olimpijskih-igara/2295463.aspx> (13.8.2021.)
6. *Evo zašto Japancima polazi za rukom sačuvati mladolikost i doživjeti zlatne godine*
<https://www.index.hr/fit/clanak/evo-zasto-japancima-polazi-za-ruk-om-sacuvati-mladolikost-i-dozivjeti-zlatne-godine/2295088.aspx> (10.8.2021.)
7. *Japan će hospitalizirati samo najteže zaražene pacijente*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/japan-ce-hospitalizirati-samo-najteze-zarazene-pacijente/2294789.aspx> (10.8.2021.)
8. *U Japanu raste broj zaraženih koronavirusom, produljuje se izvanredno stanje*

<https://www.index.hr/vijesti/clanak/u-japanu-raste-broj-zarazenih-koronavirusom-produljuje-se-izvanredno-stanje/2294018.aspx> (13.8.2021.)

9. *Dnevni broj zaraženih u Japanu prvi put prešao 10 tisuća*

<https://www.index.hr/vijesti/clanak/dnevni-broj-zarazenih-u-japanu-prvi-put-presao-10-tisuca/2293824.aspx> (10.8.2021.)

10. *Objavljene nove brojke zaraženih u Olimpijskom selu. Dvoje se nalazi u bolnici*

<https://www.index.hr/sport/clanak/najveci-dnevni-porast-broja-zarazenih-u-olimpijskom-selu-dosad-dvoje-u-bolnici/2293742.aspx> (10.8.2021.)

11. *Organizatori OI-ja prijavili 16 novih slučajeva koronavirusa. Nema sportaša*

<https://www.index.hr/sport/clanak/organizatori-oi-ja-prijavili-16-novih-slucajeva-koronavirusa-nema-sportasa/2293562.aspx> (13.8.2021.)

12. *Japanac potrošio 40.000 dolara na ulaznice za Olimpijske igre bez gledatelja*

<https://www.index.hr/sport/clanak/japanac-potrosio-40000-dolara-na-ulaznice-za-olimpijske-igre-bez-gledatelja/2291841.aspx> (15.7.2021.)

13. *Panika u Tokiju. Koronavirus ušao u Olimpijsko selo*

<https://www.index.hr/sport/clanak/panika-u-tokiju-koronavirus-usao-u-olimpijsko-selo/2291184.aspx> (15.7.2021.)

14. *Japanci su u strahu, predsjednik MOO-a uvjerava ih da ih sportaši neće zaraziti na*

OI

<https://www.index.hr/sport/clanak/japanci-su-u-strahu-predsjednik-mooa-uvjerava-ih-da-ih-sportasi-nevere-zaraziti-na-oi/2290910.aspx> (15.7.2021.)

15. *Koronavirus u hotelu brazilske reprezentacije. U Tokiju izvanredno stanje*

<https://www.index.hr/sport/clanak/koronavirus-u-hotelu-brazilske-reprezentacije-u-tokiju-izvanredno-stanje/2290790.aspx> (15.7.2021.)

16. *U Tokiju devet dana prije početka Igara najveći broj novozaraženih od siječnja*

<https://www.index.hr/sport/clanak/u-tokiju-devet-dana-prije-pocetka-igara-najveci-broj-novozarazenih-od-sijecnja/2290507.aspx> (15.7.2021.)

17. *Na Olimpijskim igrama u Tokiju neće biti gledatelja*

<https://www.index.hr/sport/clanak/na-olimpijskim-igrama-u-tokiju-nece-biti-gledatelja/2289232.aspx> (15.7.2021.)

18. *Mame koje doje moći će povesti djecu na Olimpijske igre u Tokio*

<https://www.index.hr/mame/clanak/mame-koje-doje-moci-ce-povesti-djecu-na-olimpijske-igre-u-tokio/2289382.aspx> (15.7.2021.)

19. *Dva su tjedna do Olimpijskih igara, u Tokiju se uvodi izvanredno stanje*

<https://www.index.hr/vijesti/clanak/dva-su-tjedna-do-olimpijskih-igara-u-tokiju-se-uvodi-izvanredno-stanje/2289157.aspx> (15.7.2021.)

20. *OLIMPIJSKE IGRE ILI EKSTREMNE IGRE? NAJMANJE 57 LJUDI PREMINULO JE U SAMO TJEDAN DANA OD POSLJEDICA TOPLINSKOG UDARA*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/olimpijske-igre-ili-ekstremne-igre-najmanje-57-ljudi-preminulo-je-u-samo-tjedan-dana-od-posljedica-toplinskog-udara-9249158> (15.7.2021.)

21. *JAPANCI NE ŽELE OLIMPIJSKE IGRE! JEDAN OD GLAVNIH PARTNERA POZVAO PREMIJERA DA IH OTKAŽE*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/japanci-ne-zele-olimpijske-igre-jedan-od-glavnih-partnera-pozvao-premijera-da-ih-otkaze-15076047> (15.7.2021.)

22. *BROJKA SE POVEĆAVA! DVA SPORTAŠA IZ ISTE DRŽAVE KOJI SU U OLIMPIJSKOM SELU ZARAŽENI SU COVIDOM-19*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/brojka-se-povecava-dva-sportasa-iz-iste-drzave-koji-su-u-olimpijskom-selu-zarazeni-su-covidom-19-15088906> (10.8.2021.)

23. *OLIMPIJSKE IGRE ZASAD BEZ ODGODE, MOO DONIO ODGOVOR NA MNOGA PITANJA ZA SVJETSKI SPORT: 'NA PRVOM MJESTU JE ZDRAVLJE SPORTAŠA, NEMA POLITIČKIH ODLUKA'*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/olimpijske-igre-zasad-bez-odgode-moo-donio-odgovor-na-mnoga-pitanja-za-svjetski-sport-na-prvom-mjestu-je-zdravlje-sportasa-nema-politickih-odluka-10106692> (15.7.2021.)

24. *BRUTALNI REŽIM NA OLIMPIJSKIM IGRAMA! OSIM NEGATIVNOG TESTA, SPORTAŠI ĆE SVAKA ČETIRI DANA BITI TESTIRANI*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/brutalni-rezim-na-olimpijskim-igrama-osim-negativnog-testa-sportasi-ce-svaka-cetiri-dana-bit-testirani-15034559> (15.7.2021.)

25. *NAKON PROGLAŠENOG IZVANREDNOG STANJA U TOKIJU STIGLA OČEKIVANA ODLUKA: OLIMPIJSKE IGRE BEZ GLEDATELJA!*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/nakon-proglasenog-izvanrednog-stanja-u-tokiju-stigla-ocekivana-odluka-olimpijske-igre-bez-gledatelja-15086551> (10.8.2021.)

26. *SPORTAŠI KOJI BUDU DOLAZILI NA OLIMPIJSKE IGRE U TOKIO BIT ĆE IZUZETI IZ OBAVEZE 14-DNEVNE IZOLACIJE*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/sportasi-koji-budu-dolazili-na-olimpijske-igre-u-tokio-bit-ce-izuzeti-iz-obaveze-14-dnevne-izolacije-15030919> (13.8.2021.)

27. *Japan proširuje izvanredno stanje, porast broja zaraženih zasjenio Olimpijske igre*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-prosiruje-izvanredno-stanje-porast-zarazenih-zasjenio-olimpijske-igre-2513664> (13.8.2021.)

28. *Japan: Podrška premijeru na rekordno niskim razinama na kraju Olimpijade*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-podrška-premijeru-na-rekordno-niskim-razinama-na-kraju-olimpijade-2615628> (25.8.2021.)

29. *Japan ograničava hospitalizaciju pacijenata od COVID-a 19 na najteže slučajeve*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-ogranicava-hospitalizaciju-pacijenata-od-covid-a-19-na-najteze-slucajeve-2554809> (10. 8.2021.)

30. *Japanska vlada mjesec dana prije OI-ja razmatra produljenje mjera*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/japanska-vlada-mjesec-dana-prije-oi-ja-razmatra-produljenje-mjera-2229276> (13.8.2021.)

31. *Japan djelomično ukida izvanredno stanje, Tokio ulazi u "novu normalnost"*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-djelomicno-ukida-izvanredno-stanje-tokio-ulazi-u-novu-normalnost-845256> (10.8.2021.)

32. *Japan će zaštititi OI od napada, Rusija odbacuje optužbe*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/japan-ce-zastititi-oi-od-napada-rusija-odbacuje-optuzbe-815197> (13.8.2021.)

33. *Japan obilježava 76. obljetnicu napada na Hirošimu usred OI-ja*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-obiljezava-76-obljetnicu-napada-na-hirosimu-usred-oi-ja-2588047> (23.8.2021.)

34. *Olimpijske igre u Tokiju bez stranih gledatelja*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/olimpijske-igre-u-tokiju-bez-stranih-gledatelja-1022529>
(23.8.2021.)

35. *Japan: Potraga za nestalima nakon blatne bujice otežana zbog kiše*

<https://vijesti.hrt.hr/svijet/japan-potruga-za-nestalima-nakon-blatne-bujice-otezana-zbog-kise-2263737> (23.8.2021.)

36. *Sandra Perković ogorčena: Bili smo cirkusanti, a vi olako shvaćate moja zlata*

<https://www.index.hr/sport/clanak/sandra-perkovic-zestoko-udarila-po-igrama-bili-smo-kao-cirkusanti-u-zatvoru/2295442.aspx> (23.8.2021.)

37. *Srpski mediji: Jelička opet provocira. Živjela kod Srпкиnje, a sad slavi Oluju*

<https://www.index.hr/sport/clanak/srpski-mediji-jelicka-opet-provocira-zivjela-kod-srpkinje-a-sad-slavi-oluju/2295378.aspx> (23.8.2021.)

38. *Rusi opet skrivali doping, zbog Putinova prvaka izbacit će ih s Igara?*

<https://www.index.hr/Sport/clanak/rusi-opet-skrivali-doping-zbog-putinova-prvaka-izbacit-ce-ih-s-igara/2090065.aspx> (23.8.2021.)

39. *Bizarno objašnjenje maratonca nakon poteza kojim je razljutio sve*

<https://www.index.hr/sport/clanak/maratonac-ponudio-bizarno-objasnjenje-nakon-nesportskog-poteza-na-igrama/2296126.aspx> (23.8.2021.)

40. *Stigli novi detalji vezani za najveći skandal na Olimpijskim igrama*

<https://www.index.hr/sport/clanak/bjeloruskinji-koja-je-usred-najveceg-skandala-na-igrama-vizu-ponudile-dvije-drzave/2294654.aspx> (23.8.2021.)

41. *Cure detalji najvećeg skandala OI-ja. Evo što dosad znamo*

<https://www.index.hr/sport/clanak/cure-detalji-najveceg-skandala-oija-evo-sto-dosad-znamo/2294532.aspx> (23.8.2021.)

42. *Srbe uzrujala snimka njihove olimpijke nakon meča: "Je*eš medalju ako je ovo cijena"*

<https://www.index.hr/magazin/clanak/srbe-uzrujala-snimka-njihove-olimpijke-nakon-meca-jees-medalju-ako-je-ovo-cijena/2293406.aspx> (23.8.2021.)

43. *Srbija prekinula prijenos prije nego je Kosovo osvojilo zlato. Objašnjenje je bizarno*

<https://www.index.hr/sport/clanak/srbija-prekinula-prijenos-prije-nego-je-kosovo-osvojilo-zlato-objasnjenje-je-bizarno/2293341.aspx> (23.8.2021.)

44. *Đoković zaprijetio organizatorima Igara da neće igrati ako ne bude gledatelja*

<https://www.index.hr/sport/clanak/djokovic-zaprijetio-organizatorima-igara-da-nece-igrati-ako-ne-bude-gledatelja/2279596.aspx> (23.8.2021.)

45. *Šef organizacije Igara u Tokiju daje ostavku jer je rekao da žene previše govore*

<https://www.index.hr/sport/clanak/sef-igara-u-tokiju-zbog-seksistickog-skandala-dao-ostavku-evo-sto-je-rekao-o-zenama/2253855.aspx> (23.8.2021.)

46. *'NITKO TO NIJE OČEKIVAO, ŠTO DA RADIM?' SARA KOLAK PRED OLIMPIJSKE IGRE OBJASNILA SITUACIJU S TRENEROM*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/nitko-to-nije-ocekivao-sto-da-radim-sara-kolak-pred-olimpijske-igre-objasnila-situaciju-s-trenerom-15088051> (23.8.2021.)

47. *SRAMOTAN POTEZ FRANCUZA POSLJEDNJEG DANA IGARA U TOKIJU! SABOTIRAO KONKURENCIJU I NAVUKAO VELIKI BIJES*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/atletika/sramotan-potez-francuza-posljednjeg-dana-igara-u-tokiju-sabotirao-konkurenciju-i-navukao-veliki-bijes-15093633> (23.8.2021.)

48. *MAČEVAOC BOSANSKOG PORIJEKLA NE SMIJE U OLIMPIJSKO SELO: TRI ŽENE GA OPTUŽILE ZA SEKSUALNO UZNEMIRAVANJE*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/macevaoc-bosanskog-porijekla-ne-smije-u-olimpijsko-selo-tri-zene-ga-optuzile-za-seksualno-uznemiravanje-15090300>
(23.8.2021.)

49. *'NAJPROVOKATIVNIJA SPORTAŠICA' STIGLA U TOKIO I PRIVUKLA POZORNOST: 'DA, ODVELA SAM GA U SOBU, ALI...'*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/hot-sport/najprovokativnija-sportasica-stigla-u-tokio-i-privukla-pozornost-da-odvela-sam-ga-u-sobu-ali-15089786> (23.8.2021.)

50. *'PA ONA JE PRESTRAVLJENA!' U RIJU JE OSVOJILA TRI ZLATA, A SAD IZ PROSVJEDA ODUSTALA OD TOKIJA*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/pa-ona-je-prestravljen-a-u-riju-je-osvojila-tri-zlata-a-sad-iz-prosvjeda-odustala-od-tokija-15089777> (23.8.2021.)

51. *CYBER RAT VELESILA: RUSIJA ODBACILA OPTUŽBE DA ŽELI SABOTIRATI OLIMPIJSKE IGRE U TOKIJU*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/cyber-rat-velesila-rusija-odbacila-optuzbe-da-zeli-sabotirati-olimpijske-igre-u-tokiju-15026474> (23.8.2021.)

52. *BJELORUSKA ATLETIČARKA OKO KOJE SE PODIGLA VELIKA PRAŠINA
STIGLA U POLJSKO VELEPOSLANSTVO*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/atletika/bjeloruska-atleticarka-oko-koje-se-podigla-velika-prasina-stigla-u-poljsko-veleposlanstvo-15092395> (23.8.2021.)

53. *NOVI DETALJI DRAME NA OI: OTKRIVENO U KOJOJ BI DRŽAVI MOGLA
ZAVRŠITI BJELORUSKA ATLETIČARKA*

<https://www.jutarnji.hr/vijesti/svijet/novi-detalji-drame-na-oi-otkriveno-u-kojoj-bi-drzavi-mogla-završiti-bjeloruska-atleticarka-javio-se-i-jansa-15092303> (23.8.2021.)

54. *NAKON NEVIĐENE DRAME U ZRAČNOJ LUCI, SPRINTERICA IZ BJELORUSIJE
PRONAŠLA SPAS! POLJACI PRISKOČILI U POMOĆ*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/nakon-nevidene-drame-u-zracnoj-luci-sprinterica-iz-bjelorusije-pronasla-spas-poljaci-priskocili-u-pomoc-15092997> (23.8.2021.)

55. *DRAMA U ZRAČNOJ LUCI U TOKIJU, SPRINTERICA IZ BJELORUSIJE
PREKLINJE ZA POMOĆ: ‘ŽELE ME OTETI!’*

<https://www.jutarnji.hr/video/news/drama-u-zracnoj-luci-u-tokiju-sprinterica-iz-bjelorusije-preklinje-za-pomoc-zele-me-oteti-15092211> (23.8.2021.)

56. *BRAZILKA IZBAČENA S OLIMPIJSKIH IGARA, TRENERIMA UKLJUČENIMA U
SKANDAL ODUZETE AKREDITACIJE! (zašto su svi ti naslovi pisani verzalom??? -
promijeni!)*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/brazilka-izbacena-s-olimpijskih-igara-trenerima-ukljucenima-u-skandal-oduzete-akreditacije-15093234> (23.8.2021.)

57. *Mateša se žestoko obrušio na organizatore Olimpijskih igara u Tokiju*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/matesa-se-zestoko-obrusio-na-organizatore-olimpijskih-igara-u-tokiju-2343998> (23.8.2021.)

58. *Japan će zaštititi OI od napada, Rusija odbacuje optužbe*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/japan-ce-zastititi-oi-od-napada-rusija-odbacuje-optuzbe-815197> (23.8.2021.)

59. *Kolak bez trenera u Tokio: Nitko to nije očekivao*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/kolak-bez-trenera-u-tokio-nitko-to-nije-ocekivao-2349737>
(23.8.2021.)

60. *Nigerijska sprinterica diskvalificirana zbog dopinga*

<https://sport.hrt.hr/vijesti-iz-tokija/nigerijska-sprinterica-diskvalificirana-zbog-dopinga-2527500> (23.8.2021.)

61. *Čajkovski umjesto ruske himne*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/cajkovski-umjesto-ruske-himne-1540611> (23.8.2021.)

62. *Kineskinje na proglašenju nosile značke s likom Mao Ce Tunga*

<https://sport.hrt.hr/vijesti-iz-tokija/kineskinje-na-proglasenju-nosile-znacke-s-likom-mao-ce-tunga-2555072> (23.8.2021.)

63. *Potvrđeno: Šef Olimpijskih igara u Tokiju podnio ostavku*

<https://sport.hrt.hr/ostali-sportovi/potvrdeno-sef-olimpijskih-igara-u-tokiju-podnio-ostavku-577607> (23.8.2021.)

64. *Bjeloruska atletičarka zatražila pomoć MOO-a i japanske policije*

<https://sport.hrt.hr/vijesti-iz-tokija/bjelorusku-sprintericu-tvr-di-da-su-ju-zbog-javnih-kritika-hjtjeli-vratiti-kuci-2536467> (23.8.2021.)

65. *Preboljela rak kostiju pa srebrnu medalju iz Tokija prodala za bolesno dijete*

<https://www.index.hr/sport/clanak/preboljela-rak-kostiju-pa-srebrnu-medalju-iz-tokija-prodala-za-bolesno-dijete/2297663.aspx> (23.8.2021.)

66. *Sin Orsata Miljenića natjecao se na Olimpijskim igrama, a fotkama mami uzdahe cura*

<https://www.index.hr/magazin/clanak/sin-orsata-miljenica-natjecao-se-na-olimpijskim-igramama-a-fotkama-mami-uzdahe-cura/2297416.aspx> (23.8.2021.)

67. *Felix objavila snažnu fotografiju ožiljka od carskog reza i hrpe medalja oko vrata*
<https://www.index.hr/mame/clanak/felix-objavila-snaznu-fotografiju-oziljka-od-carskog-reza-i-hrpe-medalja-oko-vrata/2297336.aspx> (23.8.2021.)

68. *Bila je nogometašica i reprezentativka, a sad je olimpijska prvakinja u boksu*
<https://www.index.hr/sport/clanak/bila-je-nogometasica-i-reprezentativka-a-sad-je-olimpijska-prvakinja-u-boksu/2295885.aspx> (23.8.2021.)

69. *Splićanin osvojio medalju za Srbiju pa otkrio: Kad sam se vratio u Split, plakao sam*
<https://www.index.hr/sport/clanak/splicanin-osvojio-medalju-za-srbiju-pa-otkrio-kad-sam-se-vratio-u-split-plakao-sam/2295873.aspx> (23.8.2021.)

70. *On je razlika između američke blamaže na pripremama i olimpijskog zlata*
<https://www.index.hr/sport/clanak/on-je-razlika-izmedju-americke-blamaze-na-pripremama-i-olimpijskog-zlata/2295767.aspx> (23.8.2021.)

71. *Otac joj je bio drugi tenisač svijeta, ona je olimpijska pobjednica*
<https://www.index.hr/sport/clanak/otac-joj-je-bio-drugi-tenisac-svijeta-ona-je-olimpijska-pobjednica/2295703.aspx> (23.8.2021.)

72. *Ima 51 godinu i nastupio je na rekordnim 8. Igrama. Sad su mu ukinuli disciplinu*
<https://www.index.hr/sport/clanak/ima-51-godinu-i-nastupio-je-na-rekordnim-8-igrama-sad-su-mu-ukinuli-disciplinu/2295624.aspx> (23.8.2021.)

73. *Osvojila 10. medalju 17 godina nakon prve. Najveća je atletičarka u povijesti Igara*
<https://www.index.hr/sport/clanak/osvojila-10-medalju-17-godina-nakon-prve-najveca-je-atleticarka-u-povijesti-igara/2295578.aspx> (23.8.2021.)

74. *Povlačenje Simone Biles s Olimpijskih igara jako je važno za sve crkinje, evo zašto*
<https://www.index.hr/vijesti/clanak/zasto-je-povlacenje-simone-biles-s-olimpijskih-igara-toliko-vazno-za-sve-crkinje/2295343.aspx> (23.8.2021.)

75. *Najbrža žena na svijetu objavila utrke u kojima je slavila. Blokiran joj je Instagram*

<https://www.index.hr/sport/clanak/najbrza-zena-na-svijetu-objavila-utrke-u-kojima-je-slavila-blokiran-joj-je-instagram/2295058.aspx> (23.8.2021.)

76. *Mama Tina Srbića: Fućka mi se za medalju, želim samo da sleti zdrav i sretan*

<https://www.index.hr/sport/clanak/mama-tina-srbica-fucka-mi-se-za-medalju-zelim-samo-da-sleti-zdrav-i-sretan/2294879.aspx> (23.8.2021.)

77. *Transrodna dizačica nakon povijesnog nastupa: Ne želim biti uzor, samo potpora*

<https://www.index.hr/sport/clanak/transrodna-dizacica-nakon-povijesnog-nastupa-ne-zelim-biti-uzor-samo-potpورا/2294816.aspx> (23.8.2021.)

78. *Sandra Perković se oglasila na Instagramu: Cura iz Dubrave još uvijek sanja*

<https://www.index.hr/sport/clanak/sandra-perkovic-se-oglasila-na-instagramu-cura-iz-dubrave-jos-uvijek-sanja/2294796.aspx> (23.8.2021.)

79. *Mnoge je rasplakalo kad su vidjeli čiju sliku je držao Srbin primajući medalju na OI*

<https://www.index.hr/magazin/clanak/mnoge-je-rasplakalo-kad-su-vidjeli-ciju-sliku-je-drzao-srbin-primajuci-medalju-na-oi/2294652.aspx> (23.8.2021.)

80. *Olimpijac zlato posvetio mužu pa postao hit zbog onog što je radio na tribinama*

<https://www.index.hr/magazin/clanak/olimpijac-zlato-posvetio-muzu-pa-postao-hit-zbog-onog-sto-je-radio-na-tribinama/2294613.aspx> (23.8.2021.)

81. *Hrvati ruše rekorde. Počeli su na ulici i dizali kredite da prežive u tenisu*

<https://www.index.hr/sport/clanak/poceli-su-na-ulici-i-dizali-kredite-da-bi-igrali-tenis-sve-je-krenulo-s-goranom/2294053.aspx> (23.8.2021.)

82. *Matea Jelić, kraljica bakljade. Pogledajte kako slavi u Splitu omotana zastavom*

<https://www.index.hr/sport/clanak/matea-jelic-kraljica-bakljade-pogledajte-kako-slavi-u-splitu-omotana-zastavom/2290390.aspx> (23.8.2021.)

83. *Matea Jelić nije imala za put. Onda je trener ušao u kladionicu i uplatio listić*

<https://www.index.hr/sport/clanak/matea-jelic-nije-imala-za-put-onda-je-trener-usao-u-kladionicu-i-uplatio-listic/2293133.aspx> (23.8.2021.)

84. *Jelić: Nisam se mogla predati. Iznevjerila bih Hrvatsku*

<https://www.index.hr/sport/clanak/jelic-nisam-se-mogla-predati-iznevjerila-bih-hrvatsku/2293197.aspx> (23.8.2021.)

85. *Šesnaestogodišnju Jelić pitali su što joj je san. Evo što je odgovorila*

<https://www.index.hr/sport/clanak/sesnaestogodisnju-jelic-pitali-su-sto-joj-je-san-evo-sto-je-odgovorila/2293193.aspx> (23.8.2021.)

86. *Prije četiri mjeseca je plakala, a danas je Hrvatskoj donijela olimpijsko zlato*

<https://www.index.hr/sport/clanak/prije-cetiri-mjeseca-je-plakala-a-danas-je-hrvatskoj-donijela-olimpijsko-zlato/2293161.aspx> (23.8.2021.)

87. *SIN JEDNOG OD NAJBLIŽIH MILANOVIĆEVIH SURADNIKA IZBORIO OLIMPIJSKE IGRE: ‘OVO JE GODINA IZ SNOVA!’*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/sin-jednog-od-najblizih-milanovicevih-suradnika-izborio-olimpijske-igre-ovo-je-godina-iz-snova-15084494> (23.8.2021.)

88. *ROGER FEDERER PROPUŠTA OLIMPIJSKE IGRE I TO SVE ZBOG ZABRANE I SUPRUGE MIRKE!?*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/tenis-mix/roger-federer-propusta-olimpijske-igre-i-to-sve-zbog-zabrane-i-supruge-mirke-15058272> (23.8.2021.)

89. *AMERIKANCI U TOTALNOJ NEVJERICI, POVUKLA SE JEDNA OD NAJVEĆIH ZVIJEZDA U TOKIJU! MEDIJI OTKRILI RAZLOG*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/amerikanci-u-totalnoj-nevjerici-povukla-se-jedna-od-najvecih-zvijezda-u-tokiju-mediji-otkrili-razlog-15091061> (23.8.2021.)

90. *‘SPAVAO SAM KAO NA IGLAMA, S JEDNIM OTVORENIM OKOM, A NA AERODROMU SAM MORAO I ŠIŠATI’*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/spavao-sam-kao-na-iglama-s-jednim-otvorenim-okom-a-na-aerodromu-sam-morao-i-sisati-15089259> (23.8.2021.)

91. *JE LI OVO NAJTUŽNIJI OSVAJAČ OLIMPIJSKE MEDALJE? ODBIO STAVITI ODLIČJE OKO VRATA: ‘OVO JE ODVRATNO...’*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/je-li-ovo-najtuzniji-osvajac-olimpijske-medalje-odbio-staviti-odlicje-okovrata-ovo-je-odvratno-15092928> (23.8.2021.)

92. *TEŠKO ZDRAVSTVENO STANJE HRVATSKOG TRENERA NA OLIMPIJSKIM IGRAMA: SUPRUGA I KĆER STIŽU U TOKIO*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/tesko-zdravstveno-stanje-hrvatskog-trenera-na-olimpijskim-igrama-supruga-i-kcer-stizu-u-tokio-15092084> (23.8.2021.)

93. *DVOSTRUKA OSVAJAČICA OLIMPIJSKE MEDALJE PROZVALA ORGANIZATORE ZBOG - SINČICA: ‘NE MOGU TO PRIHVATITI’*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/dvostruka-osvajacica-olimpijske-medalje-prozvala-organizatore-zbog-sincica-ne-mogu-to-prihvatiti-15089752> (23.8.2021.)

94. *FOTO: ĐOKOVIĆ ODUŠEVIO FOTKOM S NAJVEĆIM HRVATSKIM FAVORITOM ZA ZLATO I - PUNIM TANJURIMA!*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/dokovic-odusevio-fotkom-s-najvecim-hrvatskim-favoritom-za-zlato-i-punim-tanjurima-15091133> (23.8.2021.)

95. *KĆI BRUCEA SPRINGSTEENA IDE PO OLIMPIJSKO ZLATO U TOKIO: ‘O OVOME SANJAM OTKAD ZNAM ZA SEBE...’*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/hot-sport/kci-brucea-springsteena-ide-po-olimpijsko-zlato-u-tokio-o-ovome-sanjam-otkad-znam-za-sebe-15087059> (23.8.2021.)

96. *NOVI DETALJI DRAME NA OI: OTKRIVENO U KOJOJ BI DRŽAVI MOGLA ZAVRŠITI BJELORUSKA ATLETIČARKA*

<https://www.jutarnji.hr/vijesti/svijet/novi-detalji-drame-na-oi-otkriveno-u-kojoj-bi-drzavi-mogla-završiti-bjeloruska-atletičarka-javio-se-i-jansa-15092303> (23.8.2021.)

97. *BJELORUSKA ATLETIČARKA OKO KOJE SE PODIGLA VELIKA PRAŠINA STIGLA U POLJSKO VELEPOSŁANSTVO*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/atletika/bjeloruska-atletičarka-oko-koje-se-podigla-velika-prasina-stigla-u-poljsko-veleposlanstvo-15092395> (23.8.2021.)

98. *TEŠKA PRIČA NOVOG HRVATSKOG JUNAKA! POSTAO OTAC, SVE JE BILO IDEALNO, A ONDA JE DOŽIVIO VELIKU TRAGEDIJU (opet!!!!!!)*

<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/teska-prica-novog-hrvatskog-junaka-postao-otac-sve-je-bilo-idealno-a-onda-je-doživio-veliku-tragediju-15071749> (15.9.2021)

99. IOC Refugee Olympic Team Tokyo 2020
<https://olympics.com/ioc/refugee-olympic-team-tokyo-2020> (8.9.2021.)

100. Let the Web Games Begin
<https://www.wired.com/2004/08/let-the-web-games-begin/> (8.9.2021.)

101. Social Media Is the Message for Olympics
<https://www.nytimes.com/2012/07/02/technology/social-media-is-the-message-for-olympics.html> (8.9.2021.)

102. 20 Years of Olympic Media Research: Trends and Future Directions
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fspor.2020.572495/full> (8.9.2021.)

103. No Spitting on the Road to Olympic Glory, Beijing Says
<https://www.nytimes.com/2007/04/17/world/asia/17manners.html> (25.8.2021.)

104. Economic Growth and Tourism
<https://olympics.com/ioc/legacy/barcelona-1992/economic-growth-and-tourism>
(8.9.2021.)

105. Les grandes themes olympiques
https://centre.franceolympique.com/centre/fichiers/File/MALLETTE_OLYMPIQUE/s_et_documentaire_enseignant.pdf (25. kolovoza 2021.)

106. Les grandes themes olympiques
https://centre.franceolympique.com/centre/fichiers/File/MALLETTE_OLYMPIQUE/s_et_documentaire_enseignant.pdf (8.9.2021.)

107. Olympic Games (8.9.2021.)
<https://olympics.com/en/olympic-games>
108. Sportski programi (dostupno 10.7.2021.)
<https://obljetnica.hrt.hr/leksikon/s/sportski-programi/>
109. Shedden, D. Today in Media History: In 1896 reporters described the first modern Olympics (19. 8.2021.)
<https://www.poynter.org/reporting-editing/2015/today-in-media-history-in-1896-reporters-described-the-first-modern-olympics/>
110. Excerpt from Sir Arthur Conan Doyle's Daily Mail Article on the 1908 Marathon (15.8.2021.)
<https://publicdomainreview.org/pd-texts/excerpt-from-sir-arthur-conan-doyles-daily-mail-article-on-the-1908-marathon>
111. Today in Media History: In 1896 reporters described the first modern Olympics (2.7.2021.)
<https://www.poynter.org/reporting-editing/2015/today-in-media-history-in-1896-reporters-described-the-first-modern-olympics/>
112. One-Month Countdown To Long-Awaited Tokyo Olympics
<https://www.youtube.com/watch?v=JxNmBbouIqU> (2.7. 2021.)
113. Protests against Tokyo Olympics as Japan suffers Covid surge - BBC News
<https://www.youtube.com/watch?v=05B2T3ot204> (13.7.2021..)
114. 'Stop the Olympics': hundreds protest outside Tokyo 2020 opening ceremony – Guardian News
<https://www.youtube.com/watch?v=4o09BxcHde8> (13.7.2021.)
115. Tokyo Live Broadcast (20.8.2021.)
<https://www.insidesport.co/tag/tokyo-olympics-live-broadcast/>
116. Nacional- Nikad teže Olimpijske igre za novinare (19.8.2021.)
<https://www.nacional.hr/nikad-teze-olimpijske-igre-za-novinare/>
117. BBC NEWS – Olimpijske igre u Tokiju (10.7.2021.)
<https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-57944795>
118. HRT – Reportaža iz Tokija (18. 8.2021.)
<https://magazin.hrt.hr/zabava/hrt-reportaza-iz-tokija-jedan-dan-s-hrt-ovom-ekipom-na-oi-u-tokiju-2459354>
119. List of 2020 Summer Olympics broadcasters (19.8.2021.)
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_2020_Summer_Olympics_broadcasters

120. Prati li više itko Olimpijske Igre (19.8.2021.)
<https://www.index.hr/sport/clanak/prati-li-itko-vise-olimpijske-igre/2293390.aspx>
121. Olimpijske Igre u Tokiju "Najgledanije igre u povijesti na Internetu", ali ne i na televiziji
[https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/olimpijske-igre-u-tokiju-najgledanije-igre-u-povijesti-na-internetu-ali-ne-i-na-televiziji-15094006\(19.8.2021.\)](https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/olimpijske-igre-u-tokiju-najgledanije-igre-u-povijesti-na-internetu-ali-ne-i-na-televiziji-15094006(19.8.2021.))
122. FIRST PARALYMPIC GAMES (8.9.2021.)
<https://www.paralympic.org/ipc/history>
122. L'invention de l'imprimerie par J. Gutenberg (9.9.2021.)
<https://www.histoire-pour-tous.fr/inventions/307-invention-de-imprimerie.html>
123. Tokyo 2020: les journalistes de l'étranger seront surveillés par GPS (10.8.2021.)
<https://www.lefigaro.fr/sports/jeux-olympiques/tokyo-2020/fil-info/tokyo-2020-les-journalistes-de-l-etranger-seront-surveilles-par-gps-1046761>
124. Conan Doyle and the Olympics (8.9.2021.)
<http://isoh.org/wp-content/uploads/2015/04/18.pdf>

Internetski portali na kojima je provedena analiza:

1. <https://www.index.hr/>
2. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/>
3. <https://www.hrt.hr/>
4. Sportski programi (dostupno 10. srpnja 2021.)
<https://obljetnica.hrt.hr/leksikon/s/sportski-programi/>
5. *Nacional*- Nikad teže Olimpijske igre za novinare (dostupno 19. kolovoza 2021.)
<https://www.nacional.hr/nikad-teze-olimpijske-igre-za-novinare/>
6. *BBC NEWS* – Olimpijske igre u Tokiju (dostupno 10. srpnja 2021.)
<https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-57944795>

7. *HRT* – Reportaža iz Tokija (dostupno 18. kolovoza 2021.)
<https://magazin.hrt.hr/zabava/hrt-reportaza-iz-tokija-jedan-dan-s-hrt-ovom-ekipom-na-oi-u-tokiju-2459354>

8. *Tokyo Live Broadcast* (dostupno 20. kolovoza 2021.)
<https://www.insidesport.co/tag/tokyo-olympics-live-broadcast/>

9. Prati li više itko Olimpijske Igre (dostupno 20. kolovoza 2021.)
<https://www.index.hr/sport/clanak/prati-li-itko-vise-olimpijske-igre/2293390.aspx>

10. Tokyo Olympics Draw Smallest Summer Games TV Audience Since 1988 (dostupno 19. kolovoza 2021.)
<https://www.nytimes.com/2021/08/09/business/media/tokyo-olympics-nbc-ratings.html>

11. Olimpijske Igre u Tokiju "Najgledanije igre u povijesti na Internetu", ali ne i na televiziji (dostupno 19. kolovoza 2021.)
<https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/ostali-sportovi/olimpijske-igre-u-tokiju-najgledanije-igre-u-povijesti-na-internetu-ali-ne-i-na-televiziji-15094006>

12. Shedden, D. Today in Media History: In 1896 reporters described the first modern Olympics (dostupno 19. kolovoza 2021.)
<https://www.poynter.org/reporting-editing/2015/today-in-media-history-in-1896-reporters-described-the-first-modern-olympics/>

13. POPIS TABLICA

Tablica 1. Pregled gradova domaćina ljetnih i zimskih modernih OI; izvor: https://olympics.com/en/olympic-games	12
Tablica 2. Prikaz TV kuća koje su prenosile ovogodišnje OI iz Tokija po zemljama; izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_2020_Summer_Olympics_broadcasters	37
Tablica 3. Broj pratitelja društvenih mreža OI (autorska obrada)	47

Sveučilište Sjever

IZJAVA O AUTORSTVU I SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Luka Čičak pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor diplomskog rada pod naslovom Sportsko novinarstvo i izvještavanje o Olimpijskim igrama te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student:

Luka Čičak

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Luka Čičak neopozivo izjavljujem da sam suglasan s javnom objavom diplomskog rada pod naslovom Sportsko novinarstvo i izvještavanje o Olimpijskim igrama čiji sam autor.

Student:

Luka Čičak

(vlastoručni potpis)